

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

18/2008

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník X.

Vyšlo 17. 10. 2008

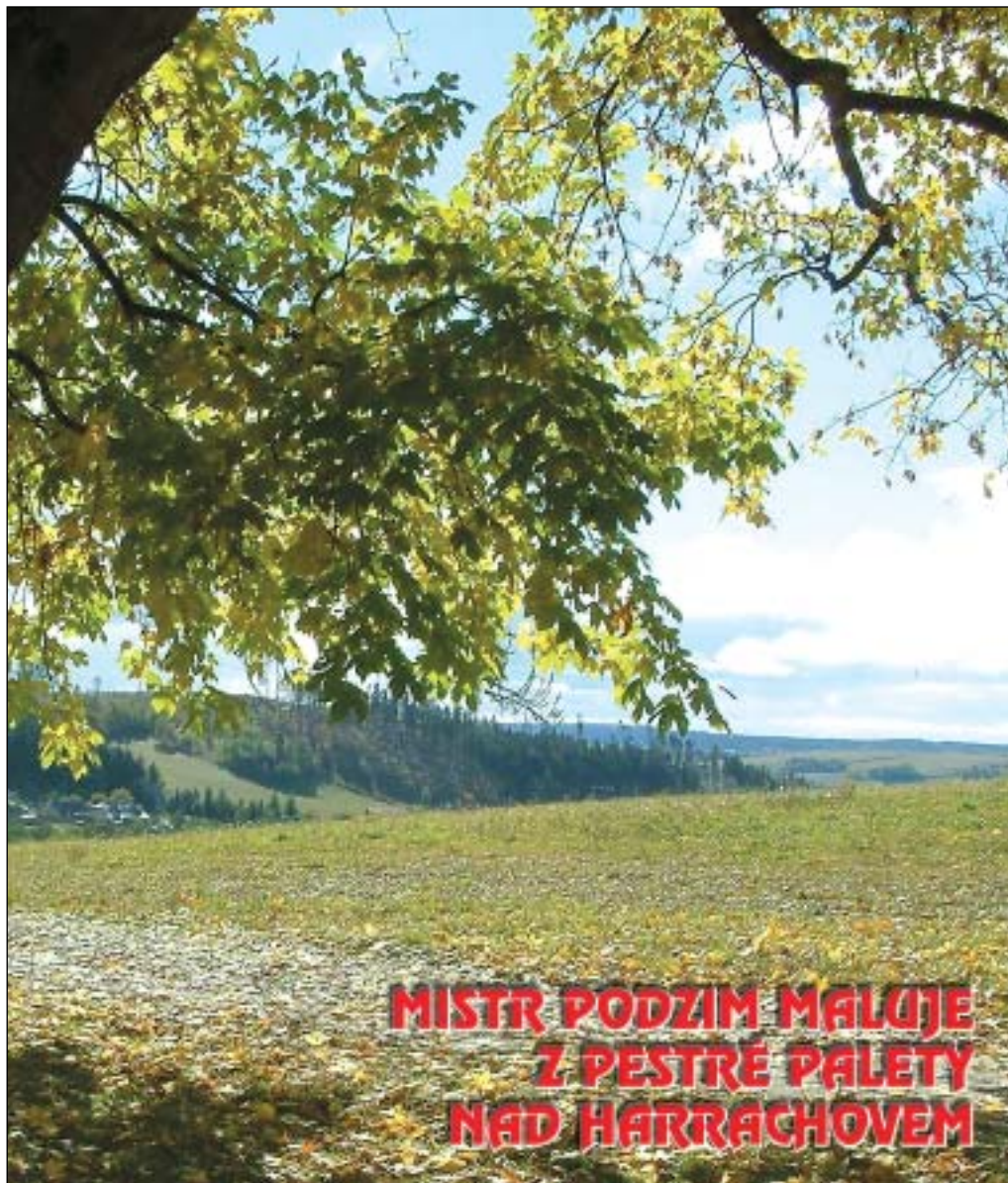
Cena 10 Kč

**Do rekonstruované školky na
Revoluční ulici se opět mohly
vrátit děti**

**Směs jazzu a punku představili
v jazzclubu rakouští Tres Hom-
bres**

**MISTR PODZIM MALUJE
Z PESTRÉ PALETY
NAD HARRACHOVEM**

**Od pekelné výhně k radiátoru vás provede reportáž V kůži
topiče**

**Druhá disciplína Rýmařovského desetiboje prověřila vytr-
valost v běhu na 1000 metrů**

Zpravodajský servis ve zkratce

Mateřská školka v novém

V rámci dotačního programu „Zateplení škol v Rýmařově“ byly dokončeny stavební úpravy mateřské školy na Revoluční ulici č. 30. Poslední týden v září děti v nových prostorách přivítaly jejich oblíbené paní učitelky a reflexní vestičky jim předal místostarosta města Ing. Jaroslav Kala. Na obou pavilonech budovy školky byla provedena termo-

fasáda, vyměněna všechna okna a vstupní dveře. Kromě vnějších úprav se mateřská školka dočkala také nových interiérů. Stávající příčky byly vybourány (zrušen bývalý byt školníka), nové vnitřní opláštění včetně stropů bylo vymalováno jemnou pastelovou malbou. Byla vybudována nová sociální zařízení pro děti a výdejna stravy. Místo bývalé

uhelny vznikly sklady pro kuchyň s vazbou dle požadavků Krajské hygienické stanice v Ostravě.

Při kolaudaci stavby chválila ředitelka MŠ Věra Straková firmu RD Rýmařov, s. r. o., která rekonstrukci prováděla. „Spravovníky RD Rýmařov jsme byli velmi spokojeni pro jejich rychlou a precizní práci. Byli ochotni vy-

hovět všem našim požadavkům. Školka se nám moc líbí, škoda jen že nevyšly peníze na nový nábytek.“

Rekonstrukce předškolního zařízení na Revoluční ulici č. 30 stála město cca 2 miliony Kč, dotace v rámci Operačního programu Životní prostředí činila 1 550 tisíc Kč.

Hana Pavlásková

Fota: www.rymarov.cz

Klíče od nového bytu předány

V úterý 30. září předal místostarosta města Ing. Jaroslav Kala prvním dvěma nájemníkům klíče od nového bytu na Bartákově ulici č. 24.

Fota: www.rymarov.cz

Byty byly postaveny s finanční pomocí Státního fondu rozvoje bydlení a jsou určeny pro příjmově vymezené osoby. V rekonstruovaném domě je celkem devět bytových jednotek.

Hana Pavlásková

Oznámení

Dětský domov Janovice u Rýmařova, příspěvková organizace, oznamuje rodičům zřízení doplňkové činnosti - živnosti **Péče o dítě do tří let věku v denním režimu.**

Od pondělí 13. 10. 2008 je možno přihlašovat děti do naplnění kapacity.

*Mgr. Alena Horká,
ředitelka domova*

Historie a současnost na fotografiích Bohumila Švédy

Družstevní dům, Pivovarská ulice, 1971

Družstevní dům, Pivovarská ulice, 2008

Další úspěšná likvidace autovraků na Rýmařovsku

Již třetí sběr autovraků v Rýmařově opět významně přispěl k vyčištění města i okolních obcí od starých či nepojízdných aut. Odvezeno a ekologicky zlikvidováno jich bylo jedenáct.

První svoz autovraků uspořádala rýmařovská radnice ve spolupráci s firmou ŽDB Group, a. s., Bohumín na podzim loňského roku. Odevzdáno bylo tehdy cel-

kem 24 autovraků, většinou z Rýmařova. Možnosti odtahu a likvidace vraků mohli využít i motoristé z obcí v okolí Rýmařova, využili jí však minimálně. Na jaře letošního roku bylo svezeno celkem sedmadvacet kusů autovraků, což bylo podle zástupců svozové firmy nejvíce v rámci Moravskoslezského kraje.

Při posledním sběru nepojízdných vozidel 9. srpna jich bohumínská firma odvezla z Rýmařova jedenáct. Majitelé autovraků obdrželi potvrzení o ekologické likvidaci. Jedná se o doklad potřebný pro vyřazení automobilu z evidence motorových vozidel. „Můžeme konstatovat, že akce byla velmi úspěšná.

Děkujeme občanům za jejich přístup a spolupráci při řešení problému, který se dotýká jak počtu parkovacích míst, tak životního prostředí ve městě i celkového vzhledu města,“ konstatoval Milan Rozsival z odboru životního prostředí a regionálního rozvoje.

Během tří dosud provedených svozů autovraků jich bylo odevzdáno celkem dvaasedesát. Je velmi pravděpodobné, že další sběr bude zorganizován příští rok na jaře. Informace o svozu autovraků jsou s časovým předstihem zveřejňovány v našem tisku, na odboru dopravy, odboru životního prostředí a městským rozhlasem. JiKo

Aktuálně z města

Problém absence dětských lékařů město řeší

Na posledním jednání zastupitelstva města 25. září zazněla informace týkající se kritického nedostatku pediatriů v našem městě. Přitom zastupitelé nebyli jednotní v názoru, kdo by měl tuto situaci neprodleně řešit. Starosta Petr Klouda podotkl, že ředitelství Podhorské nemocnice rezignuje na tento stav, protože údajně nemá šanci získat více pediatriů, a místostarosta Jaroslav Kala ujišťoval, že radnice dělá k zajištění kvalitnější pediatrické péče v součinnosti s odborem sociálních věcí a zdravotnictvím maximum. Všeobecná zdravotní pojišťovna v Opavě konstatovala, že podle § 46 zákona 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, jsou zdravotní pojišťovny povinny zaji-

stit poskytování zdravotní péče svým pojištěncům a tuto povinnost plní prostřednictvím zdravotnických zařízení, se kterými uzavřely smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče. S problémem nedostatku pediatriů v Rýmařově byla Všeobecná zdravotní pojišťovna již seznámena a činí ve spolupráci s krajskou VZP všechny kroky k nápravě.

Na otázku, zda se situace nějak změnila, odpověděl starosta těmito slovy: „*Proběhla řada jednání na úrovni Moravskoslezský kraj - Všeobecná zdravotní pojišťovna - město Rýmařov a také jsme oslovili několik dětských lékařů v našem regionu. Výsledkem je prozatím bohužel jen to, že bude ze strany VZP vyhláše-*

no výběrové řízení na obsazení volného místa pediatra. Město bude volné místo inzerovat v odborném tisku a jsme dohodnuti, že případnému zájemci rada města přidělí přednostně byt. Z dosavadních výsledků jednání je zřejmé, že nedostatek praktických lékařů dosáhl takového stupně, že lze v nedaleké budoucnosti předpokládat spíše ještě zhoršení stavu ve všech lékařských oborech. Město nemá účinné nástroje, jak situaci změnit.“ Odbor sociálních věcí a zdravotnictví také vyhlásil výzvu na obsazení pediatra v našem městě. Zůstává však otázkou, zda se při obecném nedostatku odborných lékařů tato výzva nemine účinkem. JiKo

Město Rýmařov, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, hledá lékaře v oboru praktický lékař pro děti a dorost

Požadavky:

- vysokoškolské vzdělání lékařského směru, specializovaná způsobilost, minimálně 3 roky praxe v oboru, z toho rok v primární péči (ambulance), bezúhonnost a zdravotní způsobilost.

Nabízíme:

- prostory pro ambulanci;
- přidělení bytu.

Bližší informace: tel.: 554 254 222 (Bc. Podzemná), e-mail: podzemna@rymarov.cz

Proč zastupitelé ukončili produkci kina

Článek v posledním čísle Rýmařovského horizontu „Konec kina v Rýmařově“ podle mého názoru dostatečně nevysvětluje důvody, proč se tak zastupitelé rozhodli. Anketa mezi obyvateli (celkem 6 oslovených občanů, z toho 3 celkem rezolutně prohlašují, že budou kino vážně postrádat) dává neinformovanému čtenáři pravděpodobně zkreslený pohled, tj. že kino pravidelně navštěvuje asi polovina občanů města.

Jaká je skutečnost? Návštěvnost kina trvale dlouhodobě klesá, a tak v loňském roce navštívilo kino na všech představeních celkem 800 návštěvníků. To je průměrně deset lidí na jedno představení. Jinými slovy každý je-

denáctý občan města jde jednou za rok do kina a město mu na to přispívá 475 Kč (v minulém článku je uvedena celková ztráta kina za rok 2007 - 288 tisíc Kč). Souhlasím s názorem ve vzpomínaném článku, že kino svoje postavení v době rozmachu moderních informačních technologií ztrácí a ztrácet bude. Je příliš drahé, nepružné, vyžaduje pro mladou generaci příliš mnoho námahy ve srovnání třeba s počítačem, internetem, DVD... Myslím, že uvedený trend bude nutně pokračovat a dalším velkým impulsem pro něj bude plošné zavedení digitálního přenosu televizního vysílání. Tedy rozšíření kvality, množství a možností televizního vysílání.

Prudký úbytek počtu kin je celosvětovým a republikovým jevem. Je podle mého názoru dobře, že se zastupitelé takto rozhodli a ne snažili se z nostalgie nebo ze strachu „co by tomu řekli lidi“ neustále křísit a dotovat již mrtvou záležitost. Doba, kdy naše kino bylo 5x za týden plně vyprodané a lístky se prodávaly v předprodeji, je nenávratně pryč. Na závěr zbývá doplnit, že divadla, školní akademie a vystoupení a další podobná produkce bude v budově kina pokračovat i nadále. Zastupitelé připravují radikální rekonstrukci SVČ, po jejíž realizaci bude v budově k dispozici i menší promítací sál s moderním vybavením. Petr Klouda, starosta města

Oznámení

o dni a místě konání voleb do zastupitelstev krajů

Podle § 15 písmene a) zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně dalších zákonů,
oznamují:

1. Volby do zastupitelstev krajů se v Rýmařově uskuteční:

dne 17. října 2008 od 14.00 do 22.00
dne 18. října 2008 od 8.00 do 14.00

2. Místem konání voleb do zastupitelstev krajů je:

v okrsku č. 1	místnost osadního výboru, Opavská 45, Janovice , pro voliče bydlící v místní části Janovice
v okrsku č. 2	zasedací místnost Městských služeb, Palackého 11, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: Julia Fučíka, Bartákova (sudá čísla), Národní 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, Podolská, Palackého, Květná, Jesenická, Na Mokřinách, Javorová
v okrsku č. 3	sál Základní umělecké školy, Divadelní 383, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: Divadelní, Bartákova (lichá čísla), Julia Sedláka, Havlíčkova, Čapkova, Sokolovská, Jelínkova
v okrsku č. 4	místnost v budově Základní školy, Školní náměstí, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: Příkopy, Revoluční (lichá čísla kromě 15, 19), Horní, Školní náměstí, náměstí Míru, Jungmannova, Národní 2, 4, 5, 9, 13, 15
v okrsku č. 5	Základní škola, 1. máje 32, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: Lidická, Hornoměstská, Nerudova, Větrná 26, 28, 30
v okrsku č. 6	místnost v budově Městské knihovny Rýmařov, Sokolovská 25, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: 1. máje, Větrná – zbytek
v okrsku č. 7	velký sál Střediska volného času, Okružní 10, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: Radniční, náměstí Svobody, Pivovarská, Husova
v okrsku č. 8	velký sál Střediska volného času, Okružní 10, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: Strálecká, Slunečná, Polní, Nová, Luční, Na Stráni, Komenského, Okružní, Tomáše Matějky
v okrsku č. 9	místnost osadního výboru, KOLIBA, Ondřejov , pro voliče bydlící v místní části Ondřejov
v okrsku č. 10	klubovna č. 35, Středisko volného času, Okružní 10, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: Marxova, Zahradní, Nádražní, třída Hrdinů, Pod Svahem, Lipová, Na Vyhliďce a v místní části Stránské
v okrsku č. 11	společ. místnost domu s pečovatelskou službou, Revoluční 30, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: U Lomu, U Rybníka, Rudé armády, Opavská, U Potoka, Bezručova, Vrchlického, Revoluční 15, 19, Národní 12, 14, 18, 24, 26, 34, Máchova, 8. května, Mlýnská a v místní části Harrachov
v okrsku č. 12	kancelář Diakonie ČCE, třída Hrdinů č. 48, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích: Revoluční – sudá čísla, Žižkova, Dukelská, Úvoz
v okrsku č. 13	sál restaurace U Khachika, Jamartice , pro voliče bydlící v místní části Jamartice

3. Volič přinese s sebou do volební místnosti hlasovací lístky, pokud je obdržel.

4. Volič je povinen při hlasování prokázat svou totožnost a občanství České republiky.

5. K zajištění pořádku a důstojného průběhu hlasování ve volební místnosti je každý povinen uposlechnout pokynů předsedy okrskové volební komise.

6. Každý volič se musí před hlasováním odebrat do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, jinak mu okrsková volební komise hlasování neumožní.

7. Hlasovací lístky budou každému voliči doručeny nejpozději tři dny přede dnem voleb.

Ing. Petr Klouda, starosta města Rýmařova

Máte zájem o byt?

Město Rýmařov nabízí k pronájmu posledních **pět nových bytů** postavených se státní dotací. Jedná se o dva byty v půdní vestavbě na Hornoměstské 57 a 59, oba o velikosti 1+1 (56,11 m² a 34,06 m²), dále jeden byt v půdní vestavbě na ulici Národní 13 o velikosti 1+kk (28,23 m²) a dva byty v domě na Bartákově 24, oba o velikosti 1+1 (51,80 m²). Zájemci musí splnit podmínky dané dotačním titulem a kritéria stanovená radou města pro přidělení bytu.

Vybavení bytů zahrnuje sociální zařízení (WC, vanu, baterii) a sporák, podlaha v koupelně je z keramické dlažby, v ostatních místnostech z PVC, vytápění bytů je dálkové, stejně tak dodávka

teplé užitkové vody, k bytům patří sklepní kóje. V bytě na Národní ulici je navíc kuchyňská linka. Základní měsíční nájemné činí v bytech na Hornoměstské a Národní 25 Kč/m², na Bartákově 30 Kč/m².

Pro podrobnější informace (podmínky dotačního titulu), formulář žádosti o přidělení bytu a zprostředkování prohlídky bytů se obraťte na pracovnice Bytermu Rýmařov, Palackého 11, paní Štěpaníkovou, Koritarovou, Fofovou nebo Calábkovou - tel. 554 211 319.

Žádosti budou přijímány nejpozději do 29. 10. 2008 do 11.30 na Bytermu Rýmařov.

Ing. Lenka Vavříčková

Proč nová rolba na zimní stadion za půl milionu?

Zastupitelstvo města schválilo na svém posledním zasedání částku ve výši 960 tisíc korun na koupi technického vybavení a financování dokončovacích prací na zimním stadionu v Rýmařově. Tato částka zahrnuje kupříkladu zhotovení treštných lavic pro hokejisty (35 tis. Kč), provedení elektroinstalace

a vodoinstalace v nástavbě (v celkové výši 128 tis. Kč), dva nové bojlerky za 20 tis. Kč, úpravu sprch a WC v částce 50 tis. Kč, krytinu PVC do šaten a chodby, gumu na schody a nátěrovou hmotu (v celkové výši 73 tis. Kč). Práci provedou bezplatně místní firmy a Městské služby Rýmařov.

Nejvyšší položku tvoří částka na nákup nové rolby na led za půl milionu korun. Přitom zastupitelé na zasedání 19. října 2006 neschválili mimořádný příspěvek TJ Jiskra - oddílů ledního hokeje na zakoupení světelné časomíry a rolby v celkové výši 300 tis. Kč. Proč tedy zastupitelé rozhodli na posledním jednání o schválení 500 tisíc na koupi nové rolby? „Hlavním důvodem, proč zastupitelé schválili nákup rolby až letos, bylo to, že město loni na dobudování šaten a areálu vynaložilo mimo původní rozpočet 1 855 tis. Kč a na další investice už chyběly peníze. Investice, tedy finanční zátěž, bylo nutné rozložit v čase,“ objasnil rozhodnutí zastupitelů starosta města Petr Klouda. Nově zrekonstruovaný zimní stadion byl zprovozněn patnáctého listopadu 2006. Sezóna na něm začíná zpravidla 1. listopadu a končí na konci února. Financování ztrátovosti v první sezóně 2006 - 2007 neslo na svých bedrech město Rýmařov a výše částky za toto období dosáhla 596 tisíc Kč. Od druhé zimní sezóny (2007-2008) nesly financování za ztrátovost Městské služby Rýmařov a částka dosáhla výše 382 tisíc korun. JiKo

Ilustrační foto

Štafeta

Znamé osobnosti se ptají známých či něčím pozoruhodných osobností na to, co je zajímavá a co by mohlo zajímat i čtenáře. Společně s otázkami předávají pomyslný štafetový kolík, který zavazuje dotazovanou osobnost oslovit s podobnými či úplně jinými otázkami dalšího zajímavého člověka.

Tomáš Holíček se ptá Moniky Holíčkové

Proč jsem si ji vybral:

Zahradní architektku a svoji ženu Moniku Holíčkovou jsem si vybral v životě už jednou a neklamala mě, tak jsem si řekl, že i tentokrát by to mohlo klapnout.

Já to samozřejmě vím, ale čtenáře by určitě zajímalo, jak ses ocitla na Sovinci a kdy poprvé?

Když mi bylo patnáct, přišla jsem na hrad Sovinec s dramatickým kroužkem na týdenní soustředění. Dávali jsme tam dohromady představení Ondřej ze Sovince. A protože Sovinec mě opravdu okouzluje nebo možná i nově nabytá svoboda, léto, kamarádi..., do-

mluvila jsem si hned s tehdejšími kastelánem brigádu jako průvodkyně. A pak jsem se rok co rok vracela, až jsem tu skončila nadobro, což je tvá práce, že.

Co se ti nejvíce líbí v našem kraji a taky na Sovinci?

Jednoznačně příroda a procházky v ní od jara do podzimu. Zimu moc nemusím, tu tak na pár dní, a tu hezkou, bílou, pohádkovou. *A co se ti naopak nelíbí, ať to vyvážíme. Ale protože tě znám, tak prosím stručně.*

Šedé, neupravené vesnice, ale hlavně malá koncentrace lidí na kilometr čtvereční. Já jsem totiž introvert, ale spokojený jen v chumlu lidí.

Hm, holka z města, jak zvládáš tenhle nový život v podstatě na samotě?

Upřímně řečeno, často horko těžko. V létě je tu krásně, od rána do večera se dá být venku, což hlavně teď s Matýskem oceňuji, o lidi není taky nouze. V zimě je to hodně o samotě. Všichni jsou zalezlí doma u kamen, největší atrakcí dne je pojezdová pošta.

Máš nějakou „sovineckou“ vizi do budoucnosti, jako „paní Holíčková“ i jako zahradní architektka?

Jo vizi, těch by bylo. Myslím, že minimálně náves by zasloužila nové povrchy komunikací. Návštěvnost Sovince je veliká a obec samotná z toho nemá nic. A taky by mě potěšilo aspoň malé dětské hřiště.

Jsi na mateřské, to je úvazek na 200 %. Dá se u toho stihnout nějaká práce? Nebo koníček?

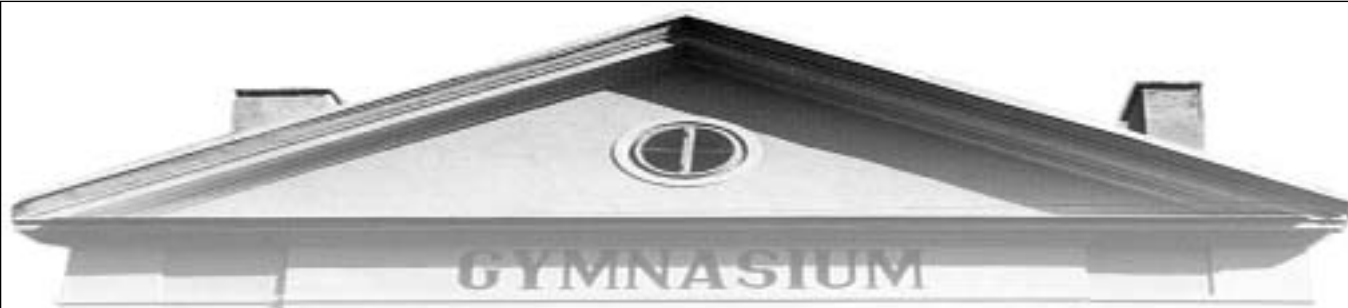
Mým největším koníčkem je teď Matýsek, to je jasné. A nestěžuji si a neměnila bych. S prací je to horší, chut by byla, ale hlídací babičky a dědečci jsou relativně daleko, takže v praxi to znamená, že když vy dva usnete, já se můžu potichoučku vykrást k počítači.

Moni, a ještě jedna základní otázka: Co si dáme dnes k večeři?

Příště: Monika Holíčková se bude ptát výtvarnice a učitelky Kamily Hýžové z Rýmařova.

Školství

Gymnázium, Rýmařov, příspěvková organizace

Studijní obory:

Služby pro veřejnost:

79-41-K8I Gymnázium 8 leté

Jazykové kurzy

79-41-K40I Gymnázium 4 leté

Kurzy výpočetní techniky

79-41-K40I večerní studium

Pronájmy místností

www.gymnaziumrymarov.cz

Dny otevřených dveří

22.října 2008 a 10.prosince 2008
vždy od 10:00 do 17:00 hod.

✘ představení nového
vzdělávacího plánu

✘ výstava používaných učebnic
✘ práce v laboratořích

GYMNÁZIUM

RÝMAŘOV

tel.: 554 721 150

Studijní možnosti:

výborní studenti přijati bez zkoušek

důraz na výuku cizích jazyků

humanitní a přírodovědná profilace

špičkově vybavené komunitní centrum

ubytování na internátě

Mimoškolní aktivity:

mezinárodní družební projekty

lyžařské a sportovní kurzy

vlastní vodácké vybavení

zahraniční poznávací zájezdy

Máte chuť si zastrílet z pušky nebo pistole?

Máme pro vás jedinečnou příležitost!

Gyrym Cup 2008

Zveme děti i dospělé!

- Kdy:** 1. 11. 2008
Kde: budova Gymnázia Rýmařov
Disciplíny: vzduchová puška vleže (do 15 let)
 vzduchová puška vestoje (studenti, dospělí)
 vzduchová pistole (studenti, dospělí)
Startovné: do 15 let 20 Kč, studenti středních škol 30 Kč, dospělí 40 Kč

Přihlášky a více informací na:

m.semnicka@volny.cz, www.gyrymstrelba.blog.cz

Přijďte využít volný čas, pro nejlepší z vás máme připraveny věcné ceny a setkání s bronzovým medailistou z mistrovství ČR.

Studenti Primy na soutěži v Polsku

Městská knihovna v nedalekém polském městě Zabkowice Śląskie pořádá každoročně v rámci Dnů křesťanské kultury, které probíhají v měsíci září, soutěž pro žáky středních škol z Polska a Česka, ve které se soutěží na určité téma blízké oběma státům.

Letos to byla vědomostní soutěž na téma Stolové hory. Soutěžící museli zvládnout 60 otázek a nejlepší pak postoupili do finálového kola. Studenti SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov se v letošním roce zúčastnili soutěže také ve složení Pavel Žurek, Zuzana Hradílková a Alexandra Brysiová - žáci 3. ročníku školy. Do finále postoupil Pavel Žurek a mezi 60 studenty z 22 středních škol obsadil třetí místo a odvezl si pěkné věcné ceny.

Vítězné škole, jejíž soutěžící získají nejvíce bodů, věnuje český konzul v polských Katowicích putovní pohár. V letošním roce získali pohár studenti Gymnázia Broumov.

Reditelství školy SSOŠ Prima, s. r. o.

Čeští učitelé se setkali s kolegy z Norska

Druhou částí pokračoval minulý týden česko-norský projekt, který iniciovala rýmařovská základní umělecká škola. Pětice učitelů uměleckých oborů ze střední školy Fagerlia v norském Alesundu přijela do České republiky na pásmo workshopů a přednášek pro české pedagogy. Projekt financovaný z Norských fondů si dal za cíl srovnat systém uměleckého vzdělávání v Norsku a v České republice. Kromě školy Fagerlia a rýmařovské ZUŠ se do něj zapojily ZUŠ ve Frenštátě pod Radhoštěm a v Ostravě-Mariánských Horách. Podle slov autora projektu Jiřího Taufera souvisí zaměření projektu se zaváděním rámcového vzdělávání do českého školství. „Prvním cílem je získat zkušenosti z norského systému vzdělávání, který je hodně podobný rámcovému vzdělávání, druhým cílem je export české představy o uměleckém vzdělávání přes hranice,“ shrnuje smysl projektu Jiří Taufer.

Výměna zkušeností tedy má být oboustranná. Norští hosté uspořádali pro české kolegy několik workshopů, během nichž jim představili své metody práce s talentovanými žáky na škole. „Nenaučíme vás asi nic nového, ale snad můžeme nabídnout nové nápady, jak dělat některé věci jinak,“ řekl českým posluchačům během workshopu v Rýmařově učitel hudby Kjell Groeningsaeter.

Škola Fagerlia představuje obdobu našeho gymnázia, ke všeobecnému vzdělání však nabízí i užší specializace, mezi nimi umělecké. Nadaní žáci se zde mohou věnovat hudbě, tanci, dramatu nebo výtvarnictví.

Jednou ze základních metod, kterou norští učitelé v Česku představili, je přitom propojování různých předmětů, tedy interdisciplinární výuka. Žáci se s ní setkávají nejen v rámci svého zaměření, ale i napříč obory, když společně vytvářejí performance, v nichž se spojuje tanec, hudba a slovo v jeden celek. Podobnou performanci na základě úryvku z Erbenovy básně Vodník dostali za úkol vymyslet i účastníci workshopu.

Týdenní pobyt norských pedagogů měl umožnit i jim poznat blíže českou výuku uměleckých oborů. Učitelé se setkali s rýmařovskými i frenštátskými kolegy, ve finále jejich návštěvy se v Ostravě konala konference za účasti hejtmána Evžena Tošenovského a jeho náměstkyně Jaroslavy Wenigerové. Konference kromě odborných přednášek k hlavnímu tématu nabídla i koncert českých dětí, žáků základních uměleckých škol a konzervatoře, který měl norským hostům představit úroveň dětí navštěvujících české školy.

Jiří Taufer se domnívá, že ta je díky českému vzdělávacímu systému poměrně vysoká: „Byl bych rád, kdyby čeští učitelé získali sebevědomí, protože mají tendenci se podceňovat, ačkoli v mezinárodní konkurenci patří k nejlepším.“ Český systém základních uměleckých škol Jiří Taufer pokládá za jedinečný a především propracovanější než např. v Norsku. Je však třeba dodat, že i české umělecké vzdělávání potřebuje projít změnou, inovovat své výukové metody, čemuž by měl napomoci právě rámcový vzdělávací program. ZN

V kůži ... topiče

aneb Pod kotlem umí zatopit nejen v pekle

Babí léto je nenávratně pryč, i když meteorologové tu a tam dávají naději na jeho krátký návrat. Do krajiny se pomalu vkradl podzim přinášející ranní chlad, mlhy, vlhko a nevládnou. Za takového počasí každý z nás velmi rád vítá návraty do tepla svého domova, k rozečtené knížce, teplému čaji nebo kávě, případně relaxaci ve vaně s teplou vodou. Jediná věta a hned několik slovíček vystihujících teplo. Každý si pod tímto pojmem vybaví něco jiného, ale určitě mi všichni dáte za pravdu, že teplo je něco příjemného, ať se již jedná o „pohlazení na duši“ nebo o prostou koupel či sledování oblíbeného televizního pořadu u teplého radiátoru. V chladných podzimních dnech přicházíme do svých příbytků a teplo vnímáme jako naprostou nutnost. Část z nás se o teplo svého domova musí přičinit sama. O něco snadnější to mají obyvatelé dálkově vytápěných bytů. Ti možná teplo ve svých radiátorech přijímají jako samozřejmost a nepozastaví se nad tím, odkud se bere. Obzvláště rádi teplo cítíme, když venku řádí plískanice, vítr si po-

hrává s tlejícím listím a po oknech stéká chladný déšť. A možná právě v této souvislosti mě napadlo další téma pravidelných reportáží o řemeslech. Některé z nich již dnes nemívají „zlaté dno“, ale lidem jsou velmi k užítku. A jedním z nich je právě profese topiče v kotelně.

Jak praví internetová encyklopedie Wikipedie: Kotelna je místnost nebo samostatná stavba, v níž je umístěn kotel pro výrobu teplé vody nebo vodní páry, pokud slouží k vytápění, někdy se též používá termín „výtopna“ (*tento termín ale též vyjadřuje pojem pro technologické zařízení, které bylo určeno pro roztápění kotlů u parních lokomotiv*). Kotelny byly v minulosti součástí prakticky všech průmyslových podniků, ale také pamíků, což souviselo se všeobecným rozšířením parního stroje v lodní dopravě, respektive v paroplavbě. Se zaváděním etážového topení se staly kotelny součástí obytných domů, kde zajišťují centrální výrobu tepla a teplé vody. Obří kotelny jsou i dnes součástí centrálních městských zdrojů tepla, respektive tepeláren a tepelných elektráren.

Ovšem pojem topiče byste ve Wikipedii hledali marně. Neexistuje snad ani učební obor, který by připravoval zájemce na toto povolání, nicméně i k této profesi jsou nutná školení a kurzy. Profesi vystihuje snad jen tato věta: Topič je ten, kdo přikládá palivo na oheň. V této souvislosti mě napadá úryvek z *Balady o očích topičových Jiřího Wolker: Antoníne, topiči elektrárenský, do kotle přilož!* Anebo scény z českých filmových pohádek o čertech a jejich pekelných kotlích, pod které je

třeba neustále přikládat, aby se v nich hříšníci řádně smažili. Někdo může namítnout: A co je na profesi topiče tak zajímavého? Topič si sedí v teple, občas přihodí pár lopat uhlí do kotle, a je to. Ale je to skutečně pravda? Většinou bývá nezasevěný člověk potě, co pozná nepoznání, překvapen. Pojďme tedy nahlédnout pod „pekelnou“ pokličku mistrů topičů a dovědět se něco o tom, jak se teplo dostává do našich domovů a proč nám hřejí radiátory a teče teplá voda.

reportáž

Do rýmařovské kotelny firmy Teplo, s. r. o. přicházím ještě za ranního kuropění. Před necelou hodinou vystřídala noční směnu topičů směna ranní. Hned za dveřmi kotelny je nevelký stůl, „zdržovna“ zdejší obsluhy kotelny, a za ním sedí topič Pavel Jacko a jeho pomocník zauhlovač Vladimír Cingel, kteří se právě vrátili z pravidelné obchůzky, na které prováděli kon-

trolu měřicí techniky, doplnili uhlí do zásobníku nad kotlem, zkontrolovali rezervní zásobník vody, napsali stavy měřicí techniky a teploty do knihy a provedli také kontrolu počítače - řídicího centra kotelny. Mám chvíli na krátké přivítání a získání informací o chodu celé kotelny, než vyrazíme společně na další obchůzku. „Velké rozdíly naší práce přináší zimní a letní

období. V zimním období musíme provádět kontroly a musíme doplňovat uhlí do zásobníku kotle častěji. Zauhlovač musí odstranit sníh, aby mohl odvážet škváru na skládku, rozbít velké zmrzlé uhelné hroudy, protože skládka uhlí není zastřešena, a přitom kontrolovat, aby se na podávací rošt zásobníku nedostal kámen nebo například kus železa. To by mohlo způsobit poškození automatického podávacího roštu,“ sdělil zasvěceně Pavel Jacko, který dělá topiče od roku 1974.

Lidé, kteří byli v bývalém režimu „na černé listině“, jen stěží hledali uplatnění ve svém oboru a nezřídka končili jako topiči v kotelnách. Takový osud potkal například bývalého ministra zahraničí Jiřího Dientsbiera. „Topičem jsem byl, ale ve svých letech už budu těžko střídat prezidenta Václava Klause na hradech,“ dodává s humorem Pavel Jacko.

Dovídám se, že obsluhu kotelny

tvoří celkem čtyři topiči a čtyři zauhlovači, ti se vzájemně střídají na směně, která trvá 12 hodin se dvěma přestávkami na odpočinek, přičemž zauhlovač i topič nemají přestávku současně. To vše za účelem nepřetržitého zajištění dohledu nad chodem kotelny. Kotelna má tři kotle na tuhá paliva a dva kotle na plyn. Třetí kotel na tuhá paliva slouží jako rezerva, kdyby jeden ze dvou hlavních kotlů vypověděl službu. Plynová kotelna je zatím připravena na budoucí provoz, až nastane ekologický boom a kotelnám na tuhá paliva definitivně odzvoní.

Kotle se rozdělují podle teplotních a tlakových poměrů na nízkotlaké, středotlaké, vysokotlaké a podle druhu paliva na kotle na tuhá, plyná a kapalná paliva, existují také elektrokotle. „V naší kotelně jsou v provozu v současné době kotle na tuhá paliva a jako topivo slouží hnědé uhlí, kterého během čtyřadvaceti hodin spotřebujeme asi 80 metrů“

v létě a 250 metrů v zimě, voda se ohřívá pouze pro účely teplé užitkové vody," doplnil Pavel Jacko.

Nejdůležitější činností obsluhy kotelny je neustálá kontrola přístrojů měřících tlak a teplotu vody a nejdůležitější potřebou při výrobě tepla je voda a elektrická energie, které se spotřebuje velké množství. „Topiči a zauhlovači jsou v podstatě lékaři kotlů, také neustále měří tlak,“ dodává se smíchem zauhlovač Vladimír Cingel.

Jaké je k tomu třeba vzdělání? „Topič musí složit státní zkoušky, které se skládají z ústních a písemných testů, musí znát celý postup vytápění, jak funguje spalování, princip fungování kotle, do jaké výšky se může skladovat uhlí, v jaké vzdálenosti od kotle může být uhlí uskladněno, musí být obeznámen s celou řadou těchto důležitých náležitostí a nám starším už to někdy dělá trochu problém, ale dá se to zvládnout,“ směje se mistr topič Pavel Jacko. Zauhlovač musí mít minimálně půlroční praxi, teprve potom může zastávat profesi topiče. Jednou za tři roky absolvují topiči školení, které provádí odborník na tlakové nádoby, a jedenkrát za pět let se dělají zkoušky.

„Takže to není tak, že se tady v zimě ohříváte jako ti čerti u kotlů v pohádkách?“ zajímám se. „Kdepak, jen co vejdete do haly, kde jsou kotle, zjistíte, že byste se tam v zimě moc neohřáli, naměřil byste jen osm stupňů Celsia. Ano, pokud se otevrou dveře kotle, tak se na člověka vyvalí zář, ale v hale je zima,“ přisvědčují oba chlapi svorně

Topná sezóna začala letos již v září a uzákoněno je, že se začíná topit, když teplota klesne během tří dnů pod 13 stupňů Celsia. Vedení firmy může sa-

možřejmě rozhodnout, pokud by se i mimo topnou sezónu citelně ochladilo, že se lidem zatopí.

Je čas opět vyrazit na obchůzku a provést kontrolu všech důležitých „budíků“, jak říkají oba aktéři dnešní reportáže. Vstupujeme do prostorné haly, kde stojí v řadě za sebou tři kotle. Kde si nad našimi hlavami hučí výkonné ventilátory, které odvádí vzduch se spaliny do padesát metrů vysokého komínu přes odlučovací-cyklónové zařízení. Cestou po provozu se dovidám, že pravidelné kontroly zaměřené na vypouštění exhalací, popílku a dokonale spalování nikdy nezaznamenaly vyšší koncentrace škodlivin, než je přípustná norma. To ještě netuším, že ventilátorů během naší pochůzky potkáme více.

Míříme rovnou k násypníku a úlohu průvodce přebírá pomocník topiče zauhlovač Vladimír Cingel, který pracuje v kotelně tři roky. Stoupáme po železných schodech do haly nad kotle, která slouží jako velká zásobárna uhlí. „Teď si tady zapnu elektrické ovládání mechanické lopaty a nahrnu s ní uhlí přímo do zásobníku kotle,“ popisuje svou činnost zauhlovač. Bere do rukou jakousi zaoblenou radlici s ocelovým lankem a schází po nakupené hromadě uhlí dolů. Když se zastaví, elektromechanismus začne automaticky navíjet lano na buben navijáku a lopata hrne před sebou pořádnou hromadu uhlí až k ústí zásobníku kotle. Jak důmyslné, pomyslí si. „Dříve bylo ovládání přímo na rukojeti lopaty, dnes je umístěno tady na tom stojanu a ovládání je pro obsluhu snadnější,“ informuje mě Vladimír Cingel.

Tři nebo čtyři velké lopaty uhlí mizí v útrobách násypníku, ze kterého si uhlí do kotle dávákuje

automaticky podavač s roštem, a my pokračujeme v další kontrole. Cestou potkáváme topiče Pavla Jacka, který byl zapsat údaje o tlaku plynu v regulační stanici. „I když není prozatím plynová kotelna pro zásobování teplem v provozu, je potřeba dvakrát denně kontrolovat tlak plynu v systému, a pokud by došlo k jeho poklesu, ihned se musí hledat příčina,“ zdůrazňuje Pavel Jacko.

Procházíme kolem obrovské hromady uhlí a dovidám se, že zásoby na zimu se navází již v létě. „Nejvíce nás může nazlobit, když nám na uhlí lidé házejí odpadky a nepotřebné věci z garáží - kabely, železo nebo plastové lahve. Vzniká nebezpečí, že by se něco nepatřičného mohlo dostat do podavače a způsobit tak poruchu kotle. Přidělávají nám tím práci, musíme to pak přebírat a uklízet, přitom by odpad mohli zanést k nám do kotelny, kde je k tomu vymezen prostor. Nejhorší to bývá v zimě, kdy odpad odhozený na hromadu uhlí zapadá sněhem, kolový nakladač uhlí přiveze do haly a my předtím, než ho mechanickou lopatou nabere, musíme z něj odpadky přebírat,“ zlobí se obsluha kotelny. Dovidám se, že firma objednáva uhlí pouze z Dolů Bílina a jedná se o velmi kvalitní hnědé uhlí s označením „Ořech 2“. Uhlí z každé uhelné sloje má jinou výhřevnost, vlhkost, jiný podíl vody.

Dívám se na jednu z nejvyšších dominant Rýmařova - padesát metrů vysoký komín, ale žádný

kouř z něj nevychází. „No, vidíte, jak jsme to dobře seštelovali,“ dodávají se smíchem oba chlapi.

Zajímám se, v kolik hodin bývá největší odběr teplé vody ve městě. „Zpravidla to bývá v průběhu týdne od 19. do 23. hodiny večer a potom v neděli večer při návratu z víkendu. Pro nás to znamená, že kotelna musí přidat na teplotě, aby lidé nepoznali, že teplota vody poklesla například o pět stupňů,“ vysvětlil topič Pavel Jacko. Naopak v dopoledních hodinách dochází k poklesu odběru teplé vody, lidé jsou v práci, děti ve škole a podobně, proto může zase kotelna mírně snížit výkon. „Je to všechno o úsporách a firma musí taky na sebe vydělávat,“ dodal rozhodně hlavní topič.

Míříme do plynové kotelny. Je tady čisto a oproti hale s kotli na tuhá paliva i relativní ticho. Míjíme různé barometry a měřiče plynu. „Tady se měří spotřeba plynu, a pokud by byla kotelna v provozu, vidíte, tady to počítadlo by se otáčelo jako u tachometru na kole,“ upozorňuje topič Pavel, který mě ještě chvíli zasvěcuje do tajů chodu plynové kotelny. Proplétáme se změtí rour, trubek a trubiček. „A tady se podívejte, to je zásobník vody pro úbytky v systému,“ informuje dále můj průvodce. Voda se také upravuje chemicky, aby byla dostatečně měkká a aby se v ní rozpouštěl vodní kámen, který by mohl časem způsobit zanesení trubek v kotli.

V rohu před námi se objevují

dveře, kterými se dostáváme zpět na chodbu a odtud do místnosti, kde je mozek celé kotelný - počítač. Následuje nezbytný zápis všech naměřených údajů do knihy a kontrola samotných rozvodů k výměnkovým stanicím (jak říkají chlapi slangově, výměnkám) na počítači. „Pokud počítač signalizuje, že se některé políčko na obrazovce začíná barvit do modra, znamená to, že dochází k poklesu teploty. Musí se zase hledat okamžitě příčina a následně je třeba závadu odstranit,“ říká s vážností můj průvodce.

Opět scházíme do obrovské haly, kde si obří virtule ventilátorů hučí dokola stejnou písničku. Poprvé jsem si toho nevšimnul,

ale i tady vládne všude relativní čistota. „Systém funguje na principu 'voda ohřívá vodu'. V kotli je voda ohřívána na 130 stupňů Celsia, to je požadavek šesti výměnkových stanic umístěných v Rýmařově, a do ústředního topení pak v závislosti na venkovní teplotě putuje voda teplá do 80 stupňů a do vodovodního řádu pak voda teplá do 55 stupňů Celsia,“ zasvěcuje mě do tajů výroby tepla Pavel Jacko. Dále se dovídám, že vodu pro účely topení a teplé vody používá Teplo Rýmařov z vodovodního řádu a denní spotřeba pro doplnění v topném systému se pohybuje mezi 1 - 2 kubíky. Nejvyšší možná teplota, které lze dosáhnout ohřevem vody, je 170 stupňů

Celsia, tlak vody dosahuje 13 atmosfér. Minimální tlak vody je 5 atmosfér, níže nesmí klesnout kvůli vysokooběhovým čerpadlům, protože by pak mohlo dojít k jejich poruše.

„Jeden kotel má k dispozici šest motorů, ty ovládají ventilátory kotle potřebné k vhnění vzduchu pod rošt a k odvodu spalin do komína, spotřeba energie je opravdu vysoká. Přitom kotelná nedisponuje žádným záložním zdrojem energie. Pokud se vypne proud v lokalitě Okružní ulice, nemůžeme fungovat. Ale to se stává jen zřídka a většinou v letním období,“ dodává topič a otevírá dvířka ohniště, které je obloženo šamotovými cihlami. Okamžitě cítíme obrovský žár a vidíme, že oheň hoří spíše v zadní části kotle. Hoření se dá pomocí časových spínačů podle potřeby regulovat do zadní nebo

střední části ohniště podle žádané teploty vody. O kotel je opřeno malé a velké ohřeblo, jakási obdoba pohrabáče, který používá zauhlovač, aby se škvára nedostala až pod rošt. Škváru dále využívají stavební firmy nebo lesní závody na zpevnění polních nebo lesních cest.

Jsmo u cíle naší obchůzky a zároveň i exkurze do nitra topičovy práce. Bez jeho fortelu a znalostí by se většina z nás obyčejných smrtelníků jen těžko mohla ohřát v teple domova. A pokud jste nabýli dojmu, že topiči jen nesedí u rozpálených kotlů a sem tam nepříhodí nějaké to polínko, aby jim nevyhaslo, jako ti čerti v pohádce, pak tato reportáž měla smysl.

*JiKo
(Děkuji řediteli Ing. Štěpánu Kovářovi, Pavlu Jackovi a Vladimíru Cingelovi za to, že mohla tato reportáž vzniknout.)*

Mistrem republiky se stal bruntálský psodod Jiří Valošek

Mistra Policie České republiky mají mezi sebou z minulého týdne bruntálští policisté. Prap. Jiří

Valošek z Okresního ředitelství Policie ČR Bruntál a jeho služební pes Kapitán byli nejlepší

na otevřeném mistrovství republiky psododů a služebních psů specialistů, které se konalo ve dnech 22. - 26. září 2008 v Bálkové u Plzně. Na mistrovství republiky soutěžil psodod skupiny služební kynologie PČR, správy Severomoravského kraje Ostrava, s pětiletým německým ovčákem Kapitánem v kategorii omamných a psychotropních látek. Výsledek se zrodil po náročném soutěžním týdnu, jehož součástí byly disciplíny v prověření objektů, věcí, osobních a nákladních vozidel za účelem nalezení omamných a psychotropních látek či jedů nebo také disciplíny poslušnosti.

Jako každý rok patřil bruntálský psodod, který vyhrál mistrovství

republiky ve služební kynologii již několikrát, se služebním psem ke špičce. Kapitán dokázal během mistrovství získat nad konkurenty ze všech krajů republiky mírný náskok. Nakonec se svým psododem zvítězili o několik desítek bodů.

Psodod Jiří Valošek závod rozhodl slovy: „Kapitán je kvalitní pes a dobře se mi s ním pracuje i při fyzické a psychické zátěži, která po dobu mistrovství také pannovala. Při jedné z disciplín, kdy se drogy vyhledávaly v místnostech, okamžitě poznal, zda se látka v pokoji nachází, či nikoliv. Bylo jen otázkou několika vteřin, než přesně identifikoval místo, kde je droga uložena.“ Zpracováno z podkladů PČR Bruntál

Foto: PČR Bruntál

Chtěl spáchat sebevraždu kvůli rozchodu

Ve středu 1. října v nočních hodinách procházel 55letý muž po náměstí v Ryžovišti a spatřil v kuchyni bytu svého souseda zvláštní stín. Odstoupil z chodníku na přilehlý trávník a všiml si, že 47letý soused visí v kuchyni. Okamžitě to oznámil policistům. Během čekání na jejich příjezd vyšel soused z domu s drobnými odřeninami od provazu na krku. Policistům sdělil, že chtěl spáchat sebevraždu, protože ho opustila družka. Přivolaný lékař jej prohlédl a odvezl do nemocnice.

Vloupání do potravin a pošty v Horním Městě

Rýmařovští policisté šetří vloupání do objektu pošty a prodejny potravin v Horním Městě. Oba případy se staly v noci z 1. na 2. října v těsné blízkosti, takže spolu mohou souviset. K prvnímu vloupání došlo v prodejně potravin, kde pachatel zničil dvoje dveře a rozbil halogenové světlo nad pokladnou. Majiteli prodejny způsobil škodu ve výši 3 000 Kč. Druhý případ se stal o pár metrů

dále. Zde se pachatel dostal dovnitř poté, co rozbil okno. Prohledal stoly za přepážkami, přeházel písemnosti a odcizil čtyři dobíjecí karty na mobilní telefon. Celková škoda činí 4 500 Kč.

Zloděj vykradl mateřskou školu

V době od 3. do 6. října vnikl do budovy mateřské školky na Revoluční ulici v Rýmařově zloděj. Rozbil okno verandy, skleněné spojovací dveře a dřevěné dveře vedoucí do přizemí školky. Z lednice v kuchyni odcizil mražený chleba a sklenici s olivami. Následně vešel do prvního patra, kde opět rozbil dveře, a odnesl odtud DVD rekordér, digitální fotoaparát a kopírku. Vypáčil také zásuvku stolu a vzal si finanční hotovost ve výši 2 700 Kč. Způsobená škoda přesahuje 26 tisíc Kč.

Rozbil dvoje dveře a ze stolu odcizil peníze

Další vloupání se odehrálo v noci z 3. na 4. října v Janovicích. Zde rozbil zloděj okno pracovní haly pily a vykopl dvoje dveře do kan-

celáře firmy. Ze zásuvky pracovního stolu odcizil finanční hotovost ve výši 1 000 Kč. Poškozením okna a dveří způsobil majitelům škodu ve výši 19 tisíc Kč.

Odcizil důchodci 80 tisíc korun

Další případ oloupení důvěřivého důchodce šetří rýmařovští policisté. Těm 3. října oznámil 40letý muž, že jeho 75letého otce někdo okradl o 80 tisíc Kč. Senior neznámého muže vpustil do bytu a ten mu vzal peníze z krabičky v sekretáři. Násilné vniknutí policisté šetřením vyloučili. Pachateli hrozí trest odnětí svobody až na tři léta.

Nákladním vozidlem srazil divočáka

V pátek 3. října brzy ráno projížděl řidič nákladní soupravy přímým úsekem mezi obcemi Ondřejov a Dlouhá Loučka, když náhle před vozidlo vběhlo divoké prase. Řidič nestačil zabrzdít a došlo ke střetu. Zvíře bylo usmrceno a předáno mysliveckému sdružení. Způsobená škoda na vozidle činí 40 tisíc Kč.

Zpracováno z podkladů PČR Bruntál

Přepadl poštu a dal se na útěk

Ve čtvrtek 9. října proběhlo cvičení Integrovaného záchranného systému (IZS) ve Slezských Rudolticích a Rusíně, kterého se zúčastnily složky Policie ČR a Hasičského záchranného sboru Bruntál a také místních dobrovolných hasičů. Jednalo se o největší cvičení v okrese Bruntál za posledních několik let. Tématem cvičení bylo řešení mimořádných událostí v příhraniční oblasti. Podle předem připraveného scénáře došlo v ranních hodinách k přepadení pošty ve Slezských Rudolticích pachatelem, který byl ozbrojen střelnou a sečnou zbraní. Odcizil velkou finanční částku určenou pro místní firmu a z místa ujel autem. Po

dvou kilometrech byl automobil nalezen hořící a na místě museli zasahovat hasiči. Pachatel odcizil další vozidlo a unikl ke státním hranicím. Následně při jeho útěku došlo k dopravní nehodě, při které auto skončilo ve vodní nádrži. Zde museli zasahovat hasiči s těžkou technikou. Pachatel se zranil a byla vyhlášena pátrací akce, do které byly nasazeny i policejní hlídky z Polska. Za použití služebních psů došlo brzy k zadržení pachatele. Policisté také našli tašku s penězi, kterou pachatel při útěku odhodil.

Cílem cvičení bylo připravit složky IZS na společné řešení mimořádných událostí a ověření koordinace při operačním řízení.

Fota: PČR Bruntál

Jazzclub

Tři muži v jazzclubu

Tři chlapci neboli Tres Hombres, kapela s patnáctiletou koncertní minulostí, která se v sobotu 4. října poprvé představila v rýmařovském jazzclubu, tak trochu klame tělem. Už název tria, které odkazuje kamsi do hispánských zemí, ač všichni tři pánové jsou rodilí Rakušané a jejich hudba se ani nezdá příliš tíhnout k latině jako spíš k punku a jazzovému experimentu. Stejně tak překvapující je fakt, že Tres Hombres se ani po letech veřejného vystupování a přes nespornou virtuozitu nepřesunuli do kategorie hvězd a setrvali vyjíždějí na turné po malých klubech velkých i docela nepatrných měst za honorář takřka symbolický.

No a pak je tu samotná vizáž trojice. Jako skutečně klamání tělem působí nejen postava bubeníka Paula Ahorna tělesné konstitute na pomezí žokeje a šermíře, který ovšem dokáže třískat do bicích s energií vsutku punkovou, ale i jeho dvou kolegů. Saxofonista Harald Kräuter, charismatický frontman kapely, obstarávající hru na svůj nástroj, zpěv a rozličné další zvuky a taktéž originální taneční kreace, má sice zálibu v dámském odívání (prý pro tu barevnost) a v Rýmařově vystoupil v luxusní krajkové sukni, ale v žádném případě v tom není sklon k zženštilosti, tak častý v současné pop music. Kräuter, byť navlečený v upnutém tričku na půl žerdi, nepatří do kategorie zjemnělých chlapečků, ale spíš pohanských démonů, kteří vás uhranou, okamžitě a napořád. Dvojici originálních individuí doplňuje atypicky civilní baskytarista Marcel Ploner, nenápadně se pohupující v pozadí, v zasněném

objetí se svým nástrojem a preludující basovou či kytarovou linku, bez níž by hudba Tres Hombres postrádala pevnou platformu.

Zatím poslední z pouhých šesti alb, které dosud Tres Hombres vydali, nese podtitul Official Jazz Punk (2006). Spojení obou hudebních stylů asi nejlépe vystihuje zvuk kapely, jazzově nápaditý, s pomocí pouhých tří nástrojů schopný vykreslit neskutečné melodické a rytmické kombinace, otevřený improvizacím pro dechy, bicí, basu i hlasy, široce rozmáhlý a plný odboček, přejímek, inspirací i parodií, ale současně punkově řízný, energický, ba zběsilý. Jazzová poloha je patrnější při poslechu nahrávek, byť i ty od počátečního poklidného alba Mondtanz (1994) nabraly na dynamice, naopak při koncertech převládá punková zběsilost.

Tres Hombres v Rýmařově zahráli nejen z posledního alba, ale i starší skladby včetně prastarého „Měsíčního tance“ nebo písně Blaue Lilien „věnované hrdinům“, kterou chtěli z repertoáru už vypustit, ale nakonec ji ponechali a ona dnes, ozvláštěná Kräuterovou hrou na tenorsaxofon a barytonsaxofon současně, představuje jeden z koncertních vrcholů. Také další skladby měly svá věnování, jedna z nich je dedikována spisovateli Charlesi Bukovskému, další Kräuterově babičce (jejíž tvář zdobí obálku posledního alba), závěrečný přídavek koncertu zase filmovému inspektoru Clouseauovi. Skladba Návrat inspektora Clouseau, ve které Kräuter vystoupil na pódiu s majáčkem na hlavě, už hraničí s divadelní scénkou a snad

nejlépe dokládá, že Tres Hombres disponují nejen velkými hudebními kvalitami, ale i smyslem pro komiku, kterým si publikum získávají víc než sebelepší akademický jazzman. Možná i pro ten smysl pro humor si Tres Hombres zvláště u nás udržují zájem posluchačů. Na turné po České republice vyjíždějí nejméně jednou ročně. „V Rakousku prakticky neexistuje alternativní scéna, v České republice to pořád ještě funguje. Na koncertech tady bývá výborná atmosféra,“ říká Harald Kräuter. A taková byla podle jeho slov i v rýmařovském jazzclubu. Tres Hombres zahrmli publikum přívalem energie, evidentně ochotní vydat ze sebe všechno, a publikum jim odpovídalo nadšeným aplausem. Není divu, že část rýmařovských posluchačů se o dva dny později vydala na koncert Tres Hombres do Bruntálu, aby si tento zážitek zo-

pakovala. Ostatním zbývá doufat, že se kapela v Rýmařově znovu zastaví při svém dalším českém turné. Příště to však už může být pod novým jménem. Název Tres Hombres, okamžitý nápad z dob Kräuterova studia španělštiny (prý nepříliš úspěšného), je dnes poměrně zprofanovaný a bohužel jej užívá vícero hudebních uskupení nejrozličnějších žánrů, což je hlavní důvod, proč jej rakouské trio zamýšlí vyměnit. ZN

LACO DECZI CELULA NEW YORK

RÝMAŘOV 30. 10.
20:00 Malý sál SVČ
 předprodej (Infocentrum Rýmařov) 120,-
 na místě 150,-

Studentský klub

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času uzavřely Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské 2008 v kategoriích: • poezie • próza • ilustrace

V srpnu 2008 se uzavřel druhý ročník literární a výtvarné soutěže, kterou na paměť naší významné krajanek, naivistické malířky a básničky Marie Kodovské, vyhlásil čtrnáct-

tideník Rýmařovský horizont společně se Studentským klubem SVC Rýmařov. V září a říjnu budou zasláné práce vyhodnoceny. Vítězové všech tří kategorií budou vyhlášeni

během literárního večera spojeného s výstavou výtvarných prací na konci tohoto roku. Ze soutěžních příspěvků bude redakce čerpat i v následujícím roce 2009. ZN

próza

Zdeňka Kabelíková: Život pod Slunečnou (dokončení) (pokračování příběhu Dvakrát křtěná za éry Gottwalda)

Sobotní odpoledne prozářilo sluníčko. Dnes se rozhodlo přidat na síle a ukázat všem pochybovačům, že ještě může svými paprsky nabídnout pár příjemných chvil. Urousaným jirčinám připomnělo blahodárné teplo letních dnů. Prohřálo těla brouků a vylákalo několik motýlů mezi záhony.

Rázné bouchnutí dveří přerušilo idylku podzimního dne. Na schody se vyřítla Maruška. Jako vítr se hnala za žlutými křídly. Divokým skotačením zavádila o keř rybízu. Ani si nevšimla, že zničila pracné dílo pavouka. Stříbrné nitky, které se před chvílí třpytily jako droboučké korálky, se rozplácly mezi barevné listy.

„Maruško, kde rejdiš, ty neposedo? Jdeme, všichni už jsou na poli,“ zavelela žena od branek. „Do večera nás čeká pořádná rachota. A strýc už nachystal určitě i toho čerta.“

Děvčátku zatrnulo. V mžiku přestalo běhat a loudavě se šouralo po trávníku k mámě.

„A opravdu nám ten čert pomůže?“ vysoukalo nevěřičně.

„Neboj, chyt' košík za jedno ucho a vyrážíme. Vidíš, už je tam teta, Mírek, Anička a dokonce jsem zahlédla i babičku.“

„A tatínek s námi nepůjde?“ Bylo znát, že by otce měla ráda u sebe. Co kdyby ten čert byl zlý?

„Vždyť víš, že je v práci. Až se vrátí, naobědvá se a přijde za námi na pole,“ řekla matka a zaostrila šedou silnici ke středu vesnice. Zatím bylo až k obzoru prázdno. Žádná přibližující se postava nebyla v dohledu. Jen z té nehybné dálavy na ni vyskočila podivná tíseň... Pomalu se blížily ke skupince příbuzných.

„Dnes nám přeje počasí. Je krásné babí léto,“ usmívala se Františka na uvítanou. Stáhla si šátek z vlasů ke krku. Květovaný cíp jí lehce vlál na ramenech.

„Pánbíček nás má rád,“ přidala se stařenka, které sluníčko zrovna prozářilo vráscitou, ale milou tvář.

„Lízo, stůj!“ zahučel Jenda. Krotil frkajícího netrpělivého koně. A už ho zapřahal do nějakého zvláštního stroje se zakroucenými vidlicemi. Mírek držel jednou rukou opatě a druhou se snažil zvíře uklidnit hlazením po hřbetě.

„Strýcu, a kde je ten čert?“ vyzvíдалa nesměle Maruška, která slídila očky po okolí.

„Dyť ho máš, ty trdylko, před sebou,“ škádlivě zabroukal a šibalsky pohlédl na neteřinku. „To budeš mrkat, jak dokáže vyhrabat všechny zemáky, žádný se před ním neschová.“

„Vijó,“ práskl silně bičem a rázně vjel do první

brázd. Brambory se rozletěly po zvlhlé hlíně do všech stran. Maruška hleděla na toho pomocníka jako u vytržení. Ani trochu se nepodobal černému stvoření s rohy. Ale když viděla, že se celá rodina pustila do sbírání, popadla svůj košíček a razantně se vrhla do díla. Nemůže přece zůstat pozadu!

„Marie, kdes nechala sítku, dyť si tu novou parádu na hlavě pořádně načechráš,“ syknul Jenda na švagrovou, když naspávala do pytle. Jízlivé hroty slov ji zasáhly jako blesk. Mžikem před ní vypluly mandlové oči. Tělo se zachvělo vzpomínkou na hebké prsty. A také na setkání s Eliškou, jak musela urputně krotit rozrušení, když jí popisovala proceduru v kaděnictví.

„Neměj péči, Karel mě určitě pozná a stejně mně ji večer pocuchá,“ snažila se mu vrátit stejnou mincí. Snad nepoznal, že ji přivedl do rozpaků. Znala dobře jeho černý humor. Pořád musel popichovat a špičkovat. Ale když šlo do tuhého, nenechal nikoho na holičkách. Navenek rejpal, uvnitř citlivé srdce.

Pytle, které přidržoval Mírek, se začaly rychle plnit. Zručně je zavazoval připravenými provázky. Za těch pět let, co žil s novými rodiči, zmužněl. Pronikavé oči mu vykukovaly z tváře, která začala nabírat rysy docela hezkého mladíka. Uměl pořádně chytit za práci, byla to Jendova pravá ruka. Maruška ho nejraději pozorovala, když plavil koně v tůni Bystřičky. I teď na něj nenápadně pokukovala z oranice a už mu nakrásně přitáhla několik vlastnoručně naplněných košíků. Jenomže nějak ji to sbírání přestalo bavit. Chvilí pozorovala, jak se tuží hodný čert, a pak se zahleděla k vesnici.

„Mamí, mamí, podívej, tam je úplně červené nebe. To je určitě peklo. Už tam čekají, až se k nim vrátí náš čert,“ začala pokřikovat a divoce mávat k velkému baráku.

Všechna ohnutá záda se zčistajasna napřímila. Všechny zraky se zapíchly do naznačovaného směru. I Jenda zastavil koně a mlčky zíral na probleskující zář. Shovívavý úsměv nad dívčínou fantazií rázem proměnil jeho obličej v grimasu údivu. Už měl pro tu brebtu připravený pepný bodáček. Teď mu uvízl v krku.

„To bude u statku. Něco tam hoří,“ překřikovali jeden druhého. Najednou se vyvalil hustý dým, který střídavě protínal rudé plameny. S přicházejícím podvečerem záře sílila. Kouř se táhl vesnicí ke Slunečné. V dálce se ozývalo houkání hasičů.

„Zdravas Mária, taková pohroma,“ křížovala se polekaně stařenka.

„Tati, tati, můžeme se tam jet podívat na kole?“ žadonili Mírek s Aničkou.

„To at' vás ani nenapadne. Kdo bude za vás držet pytle? Máma jde za chvíli do služby. Do večera musíme mít sklizenou,“ rovnal vehementně Jenda do latě své dva zvědavce. Zahleděl se k severu a dodal smířlivěji: „A kdoví, jak bude zítra. Od Pradědu se začíná mračit.“

Jako na povel se skupinka rozprchla znovu po lánu. Když vybírali poslední řádek, přiřtil se Karel. Oči navrch hlavy, jen vysypat všechno z rukávu.

„Tatínku, kdes byl tak dlouho,“ volala Maruška dřív, než stačil popadnout dech.

„Byl jsem - byl jsem u toho ohně. Kurník šopa, to byl ale fořr. Představte si, někdo zapálil družstvu stoh slámy. Už tam dorazili i hasiči a taky zavolali policajty se psem. Říkali, že to musel udělat někdo z vesnice a že ho určitě najdou. Možná už mají stopu,“ vychrlil poslední větu a vzrušením zalpal po vzduchu.

Ženy ani nedutaly. Zaraženě poslouchaly novinu a upřeně zíraly k požáru.

„Až ho chytí, tak si posedí pěkně dlouho za katrem,“ rozvázně nahodil řeč Jenda. „Já to těm slavným kolchozníkům pořad říkám v hospodě, že nemají nikoho nutit do družstva. Kdo má tu jejich agitaci pořad poslouchat. Když si chtějí hospodařit společně, ať si to zkusí, ale nás, soukromníky, ať nechají na pokoji. Napřed nás do pohraničí nalákají na pole a pak nám ho chtějí mermocí zase brát. Potom se diví, že je někdo sabotuje a dělá naschvály,“ komentoval celou událost.

„To zas bude rušná debata u piva. Už se na to těším, jak malé děčko,“ drmolil si ještě pro sebe, když zapřahal Lízu do vozu. Byl zaplněný až po okraj.

„Tak, a za chvíli se ještě vrátím pro čerta, Maruško. Musí si odpočinout. Usteleme mu ve stodole a příští rok ho vzbudíme, aby nám zase pomáhal,“ zašilhal strýc okem k holičce.

„Já už se ho nebojím, strýcu, on je hodný. A nezapálil ten oheň,“ povykovala v poskocích Maruška.

Nejmenší děčka sedla vedle Jendy na kozlík. Ostatní kráčeli za povozem. Jelo se rozvázet. Spravedlivě do každé rodiny.

Na obzoru ještě dlouho šlehalo ohnivé jazyky. Slámy bylo ve stohu pořádně napěchováno. Večer se zvedl vítr a přidělal hasičům velké starosti. Teprve nad ránem se jim podařilo ohnivého kohouta udolat.

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00, 13.00 - 17.00,
sobota: 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00, neděle: 13.00 - 16.00**DIAKONIE ČCE, STŘEDISKO V RÝMAŘOVĚ**zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK** každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení kavárničky 15.30-16.00. Kdo není schopen dojet do kavárničky, může využít odvoz v den kavárničky v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termín kavárniček na II. pololetí roku 2008:

Každé liché úterý v měsíci:

21. 10., 4. 11., 18. 11., 2. 12. a 16. 12.

*Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE***Krytý bazén v Břidličné**

Plavání pro veřejnost v říjnu

Každé pondělí v lichém týdnu

bude plavání pro veřejnost do 18 hod.

Pondělí	14.00 - 19.00	Úterý	14.00 - 17.00
Středa	14.00 - 19.00	Čtvrtek	14.00 - 17.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
	Neděle		13.00 - 20.00

Každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.00 se koná aerobik.

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

**STÁTNI LÉČEBNÉ LÁZNĚ
KARLOVA STUDÁNKA, s. p.**Bazénový komplex v Letních lázních
v Karlově Studánce**Provozní doba:****Letní lázně**

	Kavárna	Bazén	Procedury
Pondělí	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	10.00-21.00
Úterý	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	10.00-21.00
Středa	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	10.00-21.00
Čtvrtek	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	10.00-21.00
Pátek	9.40 - 22.20	10.00 - 22.00	10.00-21.00
Sobota	9.40 - 22.20	10.00 - 22.00	10.00-21.00
Neděle	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	Bez procedur

Lázně Karlova Studánka, tel. recepce 554 798 111

Letní lázně, pokladny:

časování a prodej procedur, tel. 554 798 314

bazénová pokladna, tel. 554 798 820

www.k.studanka.cz, e-mail: lazne@k.studanka.cz

Tel. ústředna: 554 798 111, časování procedur: 554 798 208

Přijímací a ubytovací kancelář, tel: 554 798 262, fax: 554 772 026

Solná jeskyně:

Informace a rezervace:

tel.: 554 798 208, 554 798 889, Po - Pá 7.00 - 14.00

554 798 314, Po - Pá 16.30 - 20.30, So 14.00 - 18.30

casovani@k.studanka.cz, rehabilitace@k.studanka.cz

CEKA - cestovní agentura

Národní 5, 795 01 Rýmařov

Tel./fax: 554 211 525

Po - Pá 8.00 - 11.30, 12.30 - 16.00

Aquacentrum Rýmařov

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Všem vyznavačům nudismu a naturismu aquacentrum nabízí plavání bez plavek, a to každou třetí středu v měsíci od 19.00 do 21.00.

Termíny v roce 2008: 19. 11., 17. 12. 2008.**Naturistické plavání je určeno pouze pro rodiny s dětmi, smíšeným pářům a ženám.****Jednou měsíčně se koná Aquapárty s příjemnými masážemi - medovou, ostružinovou a dalšími.****PROGRAM
KINA**

sobota 8. listopadu

19.30

Bathory

Historické drama (ČR/Maďarsko/SR/Velká Británie 2007)

Byla Alžběta Bathory, známá také jako Čachtická paní, krutou vražedkyní bažící po krvi mladých panen, nebo naopak statečnou, vzdělanou ženou, která se stala obětí intrikánů? Výpravna podívaná Juraje Jakubiska nabízí odpověď i nevšední pohled do zajímavého života uherské šlechtičny.

*Přístupný od 12 let***Od listopadu 2008 je promítání
v Kině Rýmařov zastaveno!****Obědy pro veřejnost**

Základní škola Rýmařov nabízí možnost odběru obědů občanům města. Současná cena oběda je 46 Kč a denně se vaří dva druhy jídel, které si

strávník předem vybírá. Stravenky je možné zakoupit denně od 6.30 do 8.15 a od 11.15 do 14.30 v kanceláři školní jídelny na ulici 1. máje (školní družina). Stravné lze platit také bezhotovostním převodem z účtu strávníka. Bližší informace získáte na tel. čísle 554 255 130 u vedoucí jídelny Jany Egidové.

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Proti blbosti i bohové bojují marně.

Jan Werich

ŘÍJEN 2008

17. 10.	20:45	SVČ	Taneční lekce pro dospělé
22. 10.	9:30	D. Moravice	Keramika pro seniory
22. 10.	17:00	SVČ	Keramika pro veřejnost
23. 10.		SVČ	Keramická dílna pro školy
23. 10.	17:00	SVČ	Kurz výroby korálků
24. 10.	20:45	SVČ	Taneční lekce pro dospělé
25. 10.	20:00	Erna	Madness 5 - koncert
30. 10.	17:00	SVČ	Kurz výroby korálků
30. 10.	20:00	SVČ	Laco Deczi & Celula New York

Klub Sluníčko pro maminky a děti SVČ Rýmařov

oznamuje změnu termínů schůzek

**Od října se klub přesouvá
na úterní a čtvrteční dopoledne**

Srdečně vás zveme

Zveme na koncert

Zveme všechny na varhanní koncert
dne 28. října 2008 v 16.00
ve farním kostele v Břidličné.

Účinkují:

Martin Kubát (varhany),
Lenka Meredřová (soprán)
a Bernardini Břidličná.

Foto: archiv sboru Bernardini

Známá i neznámá výročí

18. 10. 1613 nar. **Felix Kadlinský**, barokní spisovatel a překladatel (zemř. 13. 11. 1675) - 395. výročí narození
21. 10. 1833 nar. **Alfred Nobel**, švédský chemik a vynálezce, z jehož podnětu byla založena Nobelova cena (zemř. 10. 12. 1896) - 175. výročí narození
21. 10. 1918 nar. **Václav Voska**, herec (zemř. 20. 8. 1982) - 90. výročí narození
- 24. 10. Den Organizace spojených národů (OSN), výročí vstupu Charty OSN v platnost, slaví se od roku 1945**
24. 10. 1668 pokřtěn **Petr Jan Brandl**, malíř vrcholného baroka; nar. asi v říjnu 1668 (zemř. 24. 9. 1735) - 340. výročí křtu
24. 10. 1978 první československá **družice Magion**, určená pro výzkum magnetosféry a ionosféry, byla spolu s družicí Interkosmos vynesena na oběžnou dráhu - 30. výročí
26. 10. 1993 zemř. **František Filipovský**, herec (nar. 23. 9. 1907) - 15. výročí úmrtí
27. 10. 1913 nar. **Otto Wichterle**, vědec v oboru organické a makromolekulární chemie (zemř. 18. 8. 1998) - 95. výročí narození
- 28. 10. Státní svátek ČR - vyhlášení samostatné Československé republiky v roce 1918**
28. 10. 1703 zemř. **John Locke**, anglický filozof (nar. 29. 8. 1632) - 305. výročí úmrtí
28. 10. 1918 vyhlášení **samostatnosti Československa** - 90. výročí
29. 10. 1988 zemř. **Nataša Gollová** (vl. jm. Hodáčková), herečka (nar. 27. 2. 1912) - 20. výročí úmrtí
29. 10. 1993 zemř. **Zdeněk Podskalský**, režisér a scenárista (nar. 18. 2. 1923) - 15. výročí úmrtí
- 31. 10. Den UNICEF**
31. 10. 1918 zemř. **Egon Schiele**, rakouský malíř (nar. 12. 6. 1890) - 90. výročí úmrtí

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Jakub Bičan	Jamartice
Matyáš Daniel	Rýmařov
Štěpán Polák	Janovice
Petr Krečmer	Skály
Nikol Zaprianová	Rýmařov
Adéla Marcináková	Rýmařov
Anna Laščíková	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Michal Ficek - Rýmařov	80 let
Vlasta Poledňáková - Rýmařov	81 let
Hedvika Vaculová - Rýmařov	81 let
Estera Melicherová - Rýmařov	82 let
Anna Matušková - Rýmařov	84 let
Věra Přecechtělová - Rýmařov	84 let
Vladimír Tomek - Rýmařov	84 let
Anna Sedláková - Rýmařov	85 let
Marie Pindáková - Janovice	91 let
Julianna Vlčková - Rýmařov	91 let

Rozloučili jsme se

Ludmila Fajtllová - Rýmařov	1957
-----------------------------------	------

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Městská knihovna

Klesá počet čtenářů i schopnost číst nahlas

Rýmařovská knihovna se už pošesté zapojila do celorepublikové akce na podporu čtenářství. V pondělí 6. října zahájila společnou četbou z knih Karla Čapka Týden knihoven. Ten v České republice probíhá už dvanáctým ročníkem, letos s mottem **Knihovny - rodinné stříbro.**

Čtenářů ubývá. Smutná pravda, průvodní jev elektronického věku, v němž tištěné slovo postupně ztrácí svou dřívější dominantní pozici. Vynález knihtisku v polovině 15. století umožnil masivní rozšíření knih, v rukopisných dobách nákladných a drahocenných, a s tím i rozvoj čtenářství. Vynález elektronických médií během 20. století začal knihám konkurovat a dnes už je postupně vytlačuje z centra

nášek a v případě té rýmařovské také výstav. Knihovny nabízí i veřejný přístup k internetu, stále však představují především bohatý fond knižních titulů, které si může každý přihlášený návštěvník zapůjčit a přečíst, aniž by je musel složitě shánět a platit, což ocení zvláště u titulů, které už v knihkupectvích ani koupit nelze nebo které potřebuje pouze krátkodobě, třeba při studiu.

O tom, že knihovny jsou potřebné instituce, zatím nikdo nepochybuje. Potřebují je především čtenáři, jenže právě těch rapidně ubývá, zvláště mezi dětmi a dospívajícími. Ředitelka rýmařovské knihovny Lenka Žmolíková označuje současnou situaci za

chce tento stav částečně napravit tím, že začne na rozvoji čtenářství více spolupracovat se školami a mateřskými školkami.

Jednou z možností je i zapojení škol do Velkého Říjnového Společného Čtení, které každoročně doprovází Týden knihoven. Letošní ročník byl věnován Karlu Čapkově (v prosinci si připomeneme 70. výročí jeho úmrtí), který rovněž patří k českému rodinnému stříbru. Autor, který vytvořil nespočet knih pro děti i dospělé, dodnes oslovuje široký okruh čtenářů. Databáze rýmařovské knihovny obsahuje 182 záznamů o Karlu Čapkově včetně jednotlivých povídek v knižních souborech. V pondělí od devíti ráno četli žáci Základní školy, Školní náměstí, a po nich studenti gymnázia z Čapkových Povídek z jedné kapsy, Anglických listů, Obrázků z domova a také ze dvou knížek pro děti: Devatera pohádek a Dášeňky. Knihovna se ke společnému čtení připojila po jednorozhodnutí pauze. „Loni jsme čtení nepořádali, protože jsme narazili na problémy s autorskými právy. Letos akci zaštiťuje Národní knihovna,

kteřá za nás autorská práva Dillii zaplatí,“ vysvětluje Lenka Žmolíková.

Hlasy předčítajících studentů zněly v knihovně do půl čtvrté odpoledne. Nešlo však o jedinou akci Týdne knihoven. Ve středu se konal tradiční Den otevřených dveří, během něž se mohli zdarma registrovat noví čtenáři. Této příležitosti využilo 46 dospělých a 67 dětských čtenářů. Na prohlídku knihovny přišly čtyři třídy ze základní školy a gymnázia. Ve čtvrtek následovala beseda s cestovatelem Idiotti na plavbě kolem světa. Další besedu, už mimo rámec Týdne knihoven, knihovna plánuje na 21. října, už od pondělí 13. října její téma předznamenává výstava Česko proti chudobě v galerii U Stromu poznání ve vestibulu.

Rýmařovská knihovna v těchto dnech prodělala také personální změny. Nastoupili do ní dva noví, mladí knihovníci. Petru Klimentovou v dětském oddělení vystřídal Martin Holouš, Janu Oharkovou, která odešla do důchodu, studentka knihovnictví na Slezské univerzitě v Opavě Radka Střešinková. ZN

zájmu. Čtenářství je přitom nezastupitelné, tiché i hlasité čtení má stejně jako psaní rukou velký vliv na rozvoj mozkových funkcí, představivosti a samozřejmě vyjadřovacích schopností.

Velkou úlohu v podpoře čtenářství stále hrají knihovny, které slouží nejen jako půjčovny knih, časopisů a zvukových nosičů, ale také jako centra kultury, pořadatelé nejrůznějších akcí pro veřejnost, soutěží, besed, před-

kritickou: „Máme velký úbytek dětských čtenářů, od začátku ledna evidujeme jen 160 přihlášených dětí.“ Klesá i schopnost mladých lidí číst nahlas. „S četbou nahlas mají problémy i studenti. Pokud to nebudou umět, nebudou číst svým dětem a to se odrazí do budoucna zase na jejich čtenářství,“ soudí Lenka Žmolíková. Problém podle ní spočívá v tom, že už ani dnešním dětem rodiče nečtou. Knihovna

Jak krásné je být idiotem

O neuvěřitelném dobrodružství lodi Victoria, od jejího znovuzrození až po pětiletou plavbu kolem světa, vyprávěl návštěvníkům knihovny při čtvrteční besedě (9. 10.) jeden z účastníků plavby Vladimír Šimek. Posluchači se tak mohli dovědět nejen o dobrodružstvích posádky, ale i o tom, jaké to je být snilkem, idiotem (nikoliv v negativním slova smyslu), a splnit si svůj sen.

Victoria znamená vítězství. Toto jméno nesla i jedna z lodí slavného mořeplavce Fernãa de Magalhãese, který se v 16. století pokusil obeplout celý svět. Z výpravy se tehdy Victoria vrátila jako jediná. Po takřka pěti letech ožila myšlenka pustit legendární Victorii znovu na moře a vydat se na její palubě na tutéž cestu.

Původní loď Victoria samozřej-

mě v době, kdy se zrodila myšlenka na novou plavbu, už neexistovala a nebyly dochovány ani její plány, přesto se český stavitel lodí Rudolf Krautschneider rozhodl v roce 1995 vytvořit její kopii. Koupil nejprve les v Orlických horách a pilu, s jejíž pomocí začal zpracovávat stromy na dřevo pro stavbu lodí. Z Polska nechal přivést nedokončený lodní trup a s pomocí

tehdy už slušné řádky dobrovolníků se během čtyř let zrodila nová Victoria. Nutno podotknout, že absolutně bez sponzorů a jen díky nadšenectví cca 300 lidí, kteří se během oněch let do stavby lodí zapojili.

Výsledek nebyl přesnou kopií renesančních karaků, ani moderní jachtou, plavba se však mohla uskutečnit. Na palubu přes 20 m dlouhé, 5 m široké a 60 tun vážící

cí Victorie nastoupila v roce 1999 v přístavu v polském Štětíně devítičlenná posádka včetně kapitána Rudolfa Krautschneidera a vyplula po Magalhãesových stopách napříč Atlantikem. První a nejdelší zastávka se konala na Floridě, bylo totiž třeba vydělat dostatek peněz na další cestu. Po devíti měsících práce na stavbách se posádka mohla znovu nalodit a vyplout dál. Směr opět určil Magalhães. Loď Victoria kvůli složitému manévrování musela udělat kolečko přes Atlantik a přes Bermudský trojúhelník doplula podél Jižní

Ameriky až k průlivu, který nese mořeplavcovu jméno, a přes patagonské kanály proplula do Tichého oceánu. Na něm strávila dalších osm měsíců. Druhou delší zastávku nutnou pro načerpání peněz a také opravu lodi posádka udělala na Novém Zélandu. Odtud pokračovala do Indického oceánu, k Madagaskaru a podél jižního okraje Afriky a mysu Dobré naděje se vrátila do vod Atlantiku. Do domovského přístavu ve Štětíně Victoria dorazila po pěti letech.

Za oněch dlouhých pět let loď urazila více než 49 tisíc mil, nav-

Loď Victoria

www.idiotinaplavbekolemsveta.cz

štivila nesčetné množství ostrovů i pevninských přístavů a přepravovala na šedesát lidí devíti národností. Z původní devítičlenné posádky plavbu dokončili pouze tři a jen jeden z nich strávil na Victorii celých pět let. Život na lodi totiž nebyl zrovna snadný. Na snímcích, které během plavby pořídili členové posádky, je patrné, jak vypadalo lodní táboření - spánek v omezeném prostoru kajuty, pohyb po ploše, která se neustále naklání, takže vše, co není přivázáno, padá, vaření na houpajících se kamnech nebo koupání v mořské vodě v závěsu za lodí, které Vladimír Šimek trefně nazval tlakovým mytím. Není také di-

vu, že málokdo, kdo zvládl mořskou nemoc, odolal i nemoci ponorkové. Victoria se však stávala také místem nezapomenutelných setkání s lidmi z celého světa, kteří byli zvláštní lodí fascinováni v kterémkoliv přístavu, kde Victoria zakotvila.

O neuvěřitelných osudech lodi Victoria i její posádky vypráví nejen účastníci plavby při besedách, ale také poutavá kniha Ivana Orla *Idioti na plavbě kolem světa*, plná krásných fotografií, map a autorových ilustrací. Beznadějně vyprodaná kniha je čtenářům k dispozici v knihovně, takže i ti, kteří besedu nenavštívili, se mohou dozvědět o tom, jak krásné je být idiotem. ZN

Česko proti chudobě

V aktuálním měsíci se Rýmařov zapojí do celonárodní kampaně Česko proti chudobě. Naším cílem je informovat občany Rýmařovska o problematice globální chudoby, o důvodech a způsobech boje proti ní. V Rýmařově bude kampaň podpořena výstavou fotografií s rozvojovou tematikou v galerii

U Stromu poznání rýmařovské knihovny. V úterý 21. října v 17 hodin začne přednáška pro veřejnost, rovněž v prostorách knihovny, na které seznámíme posluchače s ožehavým tématem extrémní chudoby, s Rozvojovými cíli tisíciletí, které si kladou za cíl snížit úroveň globální chudoby na po-

lovinu do roku 2015 a pod které se podepsala i Česká republika. Součástí přednášky bude i projekce krátkých filmů. Každý účastník přednášky se seznámí s možnostmi, kterými se může do kampaně sám zapojit, a zároveň dostane bílou pásku - ústřední společný symbol globální kampaně. Jan Sviták

Středisko volného času Rýmařov si Vás dovoluje pozvat na

vernisáž a výstavu fotografií

pořádanou v rámci fotografického workshopu

19.10.2008, 13:30
VESTIBUL SVC

tento projekt je spolufinancován Evropskou Unií

Městské muzeum a Galerie Octopus

pozvánka na výstavu

3. - 29. 10. Roman Panáček (fotografie)
Roman Karel (obrazy)

Fotografie a obrazy půl na půl

Do výstavních prostor rýmařovského muzea se po delší době opět vrací členové uměleckého sdružení Octopus, které dalo jméno zdejší galerii. Po Luboši Tesařovi, který zde loni vystavoval koláže, se nyní představují Roman Panáček a Roman Karel. Oba patří ke stejné generaci i do téhož sdružení umělců, ale jejich tvorba je naprosto odlišná, a to nejen zvolenou technikou.

V malém sále galerie jsou instalovány fotografie Romana Panáčka, který se dosud výstav neúčastnil, třebaže je kvalitou svých prací nesporně člověkem povolaným. Narodil se roku 1965 v Dambovicích na Kyjovsku, ale ode dvou let bydlel s rodiči v nedalekém Vrbně. Vystudoval Střední průmyslovou školu dřevařskou v Hranicích a v letech 1992/3 žil v Anglii v rodině pastora. Od svého návratu (1994) žije v Rýmařově a čas pracoval v olomouckém nakladatelství Votobia jako překladatel. Nyní je produkčním v tiskárně pana Kopáčka. Před několika lety zvolil se svou ženou Petrou a dvěma dětmi sice nepřilíš praktický, ale poklidný azyl staré tkalcovské chalupy v Novém Poli. Zde dává průchod své vášni rekonstrukcí rázovitěho sudetského domu. Fotografuje již od 14 let tradičními fotoaparáty. Po jisté odmlce se mu stala novým impulsem moderní digitální technika, která rozšiřuje škálu možností dříve netušenými směry.

Roman Panáček v rýmařovské galerii malým výběrem prezentuje svá hlavní témata, jimiž jsou krajina, architektonický detail, ale i dokument. Převládající černobílé fotografie prozrazují velký smysl pro kompozici, světlo a zachycení atmosféry, která působí poklidně, dumavě a mnohde nostalgicky. Fotograf se vydává do blízkého okolí svého bydliště, do Nového Pole, Stříbrných Hor, Horního Města, takřka zmizelého Ferdinandova, a v důvěrně známé krajině vyhledává zákoutí svým způsobem magická. Výsledné snímky charakterizuje jakési ustrnutí v čase. Ačkoliv tím je v pravém slova smyslu především fotografie sama, neboť z kontinuální řady okamžiků

naopak trvalého, neměnného stavu. Autor zobrazuje starobylá zákoutí dýchající zapomenutou historií, dávnou přítomností lid-

chitektury, neboť na snímcích je přítomen výrazný dynamický element - lidé. Kontrast mezi pohybem a stnulostí nejlépe zobrazuje další snímek - z výstavy soch. Situaci spatříme jakoby z perspektivy jejich kamenných očí, které vidí živoucí lidi jen jako rozmazané skvrny. Podobně, jako prchavý a nepolapitelný, autor zachycuje pohyb hráče na klarinet na ojedinělé dvojici barevných fotografií.

Ve velkém sále galerie návštěvníci naleznou rozměrné abstraktní malby Romana Karla. Rodilý Rýmařovan (*1964) vystudoval místní gymnázium a po maturitě si jej vybral do kreslířny Hedvy vynikající šéfdězinátér Raimund Šabata. V devadesátém mu nabídl studium na VUŠ v Praze vedoucí katedry textilního designu prof. Felcman, bylo však pozdě. Talentovaný výtvarník maluje a kreslí od malička a v 13-14 se úspěšně zabýval linorytem. Po krátkém extempore v Okalu pracoval krátce jako grafik v tiskárně pana Kopáčka, posléze se s kolegou osamostatnili. Dodnes zůstává grafikem na volné noze se všemi problémy dneška. Žije nadále v Rýmařově se ženou Renatou a dvěma dcerami. Patří k dosud aktivním zakládajícím členům Klubu amatérských výtvarníků z osmdesátých let a skupiny Octopus z devadesátých. Patří též k aktérům pololegálních a dnes již legendárních Uničovských parků, jež byly projevem severomoravského un-

vyjímá jeden jediný, v tomto případě nemáme pocit, že jde o zachycení prchavého momentu, ale

ského elementu, který se tu během věků mihl, vymizel a ponechal v krajině své stopy (kaplička ve Ferdinandově, boží muka u cesty, osamělá chalupa mezi stromy, polorozpadlá stodola). Dojem krajiny zastavené v čase mnohde ještě zdůrazňuje roční období, zima, která vše znehybňuje mrazem.

Za hledáním ztraceného času se autor vydává i do interiéru. Zaujme jej potměšlá půda s přehlídkou nepotřebného harampáďí, hudební kruchta některého z kostelů i oblé linie točitého schodiště. Výpravu mimo náš čas představují také dokumentární fotografie z rumunské trhově vsi, zde však již téma nesymbolizuje nehybnost přírody a ar-

dergroundu. Zúčastnil se množství společných i samostatných výstav v galeriích největších kulturních center státu (Praha, Brno - např. Kamenka, Olomouc), menších obcí i zahraničních akcí (Polsko, Německo, Belgie) a má množství přátel v umělecké branži. Je členem invenční hudební skupiny Sibérija. Autor prošel vývojem od počáteční klasické kresby a malby krajiny a portrétu k moderním směrům a v kolekci říjnové výstavy představuje svou současnou polohu - osobitý abstraktní styl. Na poměrně velké ploše se vyjadřuje pomocí pouhých několika linií, jeho díla přesto působí velmi hutně a uceleně, odrážejí jasný záměr a jeho sebejistotou realizaci.

Obraz vzniká v několika vrstvách; na pozadí, které už samo o sobě není jen povrchní plochou, ale spíše hlubokým prostorem, vystupují barevně kontrastní linie či elementární tvary, někde seskupené v jednoduchých konfiguracích, jinde ve zkratce zobrazující motivy figurální až archetypální, možná s ozvukem pravěkých maleb jeskynních galerií či rituálních projevů přírodních etnik. Jediná ukázka koláže nezapře orloj. Nejednou narazíte na starokřesťanská gesta orantů, autor se nevyhne ani příznačné-

mu jinotaji latinského kříže s Ukřížovaným. Bedlivému a poučenému divákovi vyjeví složitý duševní svět radostí i strastí, naděje i beznaděje, s nímž se potýkáme a stýkáme celý život.

Tahy autorovy ruky působí jako výsledek prudkých a rozmáchlých, ale rozhodně ne nahodilých pohybů. Dominantní motiv obrazu překrývá ještě další vrstva jemných, barevně opět kontrastních linií v podobě drobných cákanců či vrypů. Vzniká kombinace čerpající z omezeného spektra barev, založená na protikladu teplých odstínů červené, béžové, oranžové a zlaté, evokující gotickou podmalbu, a chladných, velmi tmných tónů šedé, černé a modré, které doplňuje bílá. Autorův styl charakterizuje velká sebejistota tvoření, nepředkládá přítom ale žádná jasně daná sdělení, žádný jednoznačný výklad. Divák má díky tomu velký prostor pro vlastní interpretaci, která však nemusí být zrovna snadná. Je docela možné, že obrazy Romana Karla návštěvníka galerie přinutí přijít znovu, nechat se ještě jednou zaujmout, a zanechají v něm přinejmenším hluboký dojem.

Zájemci o poznání tvorby kolegů Romana Karla a Romana Panáčka mohou během října navštívit také uničovskou galerii

Foto: archiv Octopu

U Minoritů, kde byla ve stejný den jako v Rýmařově, v sobotu 4. října, zahájena výstava obrazů, fotografií a plastik šestnácti členů volného sdružení výtvarníků Octopus. V krásném prostředí gotické křížové chodby uničovského kláštera františkánských menších bratří vystavuje značná část výtvarníků uměleckého sdružení ze tří regionů severní a střední Moravy (Rýmařovsko, Šternbersko, Uničovsko, Valašsko) a najdeme mezi nimi i nová jména. Osobitými vitrážemi přispěl L. Adámek, neméně originálními grafikami a malbou M. Adolf, P. Mereda, R. Karel, M. Požár a invenční výtvarnou fotografií včetně počítačové gra-

fiky M. Daniel, J. Gažar, P. Mi-tošinka, R. Panáček, L. Tesař, J. Vala a M. Zoth. Najdete zde však též dokonalou keramiku D. Mathonové a znamenité plastiky J. Chovance a M. Sedláře. Výstava tvoří nevšední celek prací autorů střední a mladé generace a vyjadřuje neobvykle zajímavou škálu témat, žánrů i technik. V Uničově byla přijata velmi vřele, ostatně jako obvykle. Konečně Uničov je právě místem, kde dnešní skupina začala vznikat již před osmdesáti lety, a kde má kulturní dění dosud důležité místo - město mimo jiné začíná budovat moderní galerii v ceně závratných osmi milionů korun. Jiří Karel, ZN

Podmořský svět vydal svědectví o nejlepších

30. září skončila v Městském muzeu Rýmařov výstava Podmořský svět, jejíž součástí byla i expozice dětských výtvarných prací. Odborník na podvodní fotografii a mořský svět vůbec Richard Jaroněk vybral pět dětských prací, jejichž autoři obdrželi za své povedené výtvořky pěknou odměnu. Bylo opravdu z čeho vybírat. Celkem se sešlo 133 výtvarných prací všech velikostí, tvarů a technik a všechny byly vystaveny. Porotce Richard měl nelehkou práci, pozorně

všechny prohlédl a svůj konečný výběr komentoval slovy: „Musím říct, že děti mne překvapily svou fantazií a šikovností, a přiznávám, že jsem zde našel několik neobvyklých pohledů na mořský svět. Je těžké vybrat několik nejlepších, protože všechny práce jsou velmi pěkné a zasloužit uznání.“

Krásné knižní ceny, hry a různé drobnosti nakonec získala skoro třímetrová maketa ŽRALOKA - kolektivní práce dětí ze Základní školy, Školní náměstí, keramická

MOŘSKÁ PANNA Marušky Šínové, CHOBOTNIČKA (kombinovaná technika) - kolektivní práce dětí z MŠ Revoluční 24, kašírovaná HLAVA MEDÚZY Petra Vavreka a Zdenka Koreníka z Gymnázia Rýmařov a KERAMICKÁ RYBA - kolektivní práce dětí z 1. - 3. třídy z keramického kroužku SVC pod vedením Evy Kudlákové.

Nejen oceněným patří velké poděkování a pochvala za jejich krásné a nápadité výtvořky. Lenka Baborovská, Městské muzeum Rýmařov

MŠ Revoluční 24

Foto: archiv muzea

Z historie

Tylovský krajinář oblíbený Rakušany

Dalším významným jménem ze světa umění Rýmařovska, i když nikoli stejně zvučným jako je Evžen Jettel, byl též akademický malíř prof. Gustav Brauner. Narodil se v rodině Wilhelma Braunera, majitele svobodného statku v Tylově, 16. října 1880. Také on prošel změnami postojů a profesního zaměření, jako mnozí jiní. Původně se rozhodl pro studium praktičtějšího stavitelství, za čímž možno vidět vliv jeho otce, neboť zemědělci, a zvláště ti bohatí, obvykle neměli pochopení pro tak nejistou existenci, jako jsou malíři, a jejich práci považovali za podezřelou, nebezpečnou, urážlivě bohémskou podle mnohých umělců, o nichž se šířily obzvláště lechtivé zkažky.

Studium Gustav Brauner zahájil a ukončil na brněnské technice. Leč stavitelství vyžaduje od svých adeptů nejen čtení projektů, ale i velkou představitost a schopnost kreslit, tedy nadání výtvarné. Chlapec možná právě v kulturním Brně pochopil své možnosti a pokračoval ve studiu na vyhlášené Akademii umění ve Vídni. Zde absolvoval výuku veden významnými profesory Juliem Bergerem, Juliem Schmiedem, ale též Eisenbergerem a LAllemmandem.

Po ukončení studia získal zvučný titul akademického malíře. Původní ambice ani nebyly tak velké a před nejistou kariérou umělce na volné noze zvolil rozumně zpočátku profesuru na dívčím lyceu v Českých Budějovicích, kde působil v letech 1905-1924. Tam a především v půvabném gotickém a renesančním rožmberském Českém Krumlově vznikly první městské krajiny. Na jeho olejích i akvarelech, které jsou zřetelně

ovlivněny dobovým akademismem, vystupují zajímavé a citlivé pohledy na starodávné uličky, domky a věže.

Z Krumlova však je již jen skok na zadumanou Šumavu a není divu, že ho zaujala stejně jako plejádu dalších českých i německých umělců, kteří tehdy tvořili na území tehdejšího českého státu. Z šumavského období malíře se dochovala obzvláště rozsáhlá kolekce akvarelů. Jeho kvality neunikly ani jednomu z nejbohatších Jihočechů, knížeti Schwarzenbergovi, velkému mecenáši výtvarníků, a ten si jej zajistil, aby mu pořídil oleje s motivy jeho nádherného sídla v Třeboni i z jiných částí jeho majetků.

Braunerův zájem o pozorování a ztvárnění krajiny však nemohla naplnit jediná úzce vymezená oblast, a tak se za svými náměty vybral též do lesnatých Karpat i do severních Čech. Stále víc podléhal touze malovat a poznávat, že se mu časem stávala jeho profesorská prebenda pořád tíživější a s tím, jak stále více pronikal do povědomí znalců umění i kupců jinak nepoučených, přibývalo slušně honorované práce, až se náš doposud opatrný a skromný umělec odhodlal ke svobodné práci a lyceum opustil. Několik let se věnoval výhradně ztvárnění krajiny Budějovicka, než se konečně usadil v Uničově blíž svému domovu.

V Uničově bydlel a maloval v letech 1924-1945. Zde též namaloval řadu zajímavých olejů z Rýmařovska, známý je jeho pohled na typickou krajinu Nížkého Jeseníku viděnou přes ryžovišský kostel a vybíral si i motivy jesenických domků z Bedřichova a odjinud, ba nepohrdl ani interi-

G. Brauner: Dům dřevorubce v Bedřichově

érem chudé selské jizby. Zaujaly jej pole, nivy, polní cesty, motivy z Karlovy Studánky, horské partie Vrbenska, prostředí jesenických kostelů a vesnické chalupy. Právě v uvedené souvislosti dokázal zachytit jedinečné a neopa-

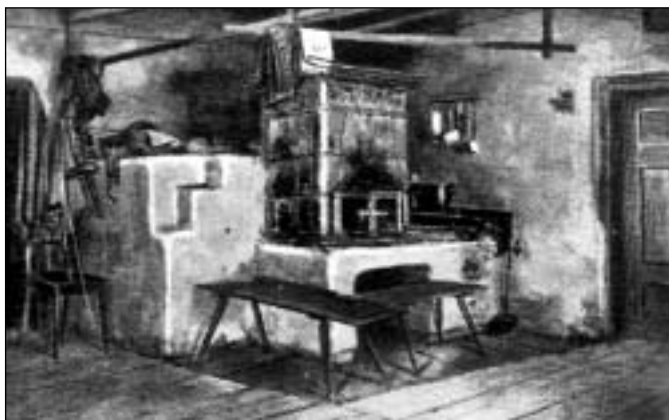
G. Brauner: České Budějovice

kovatelné úryvky historie regionu. Ovšem, který malíř by mohl opomenout kouzelné scenérie Hrubého Jeseníku, takže u malíře nalezneme též motiv Vysoké hole či Pradědu se starou rozhlednou. Řadu jeho obrazů najdeme na starých barvotiskových pohlednicích, na nichž se zachovala značná část ukázek jeho prací, ale nikoli osobitá barevnost autora, neboť sebelepší tisk tak trochu lže a nikdy nenahradí živý originál. To je důvodem, proč se nespokojit s díly umělců uvedenými v encyklopediích a třeba i nejdokonaljších monografiích a raději si je přiblížit na výstavách originálů. Jeho vyznavače tedy najdeme i mezi sběrateli pohlednic, filokartisty.

V uvedené době již známý malíř přijal čestné tylovské občanství. Ovšem doba byla zlá, přišly dvě války a po druhé musel starý muž opustit krajinu, kde vyrostl a kam se ve stáří vrátil. Jako německý občan byl donucen ve svých pětadesáti republiku opustit. Nutno přiznat, že československé encyklopedie umělců se zachovaly na rozdíl od politiků zcela jinak, než bylo obecným zvykem po válce, a právě z nich, ač se vydávaly těsně po ní (TOMAN 1947), lze načerpat nejvíce informací o umělcích z německého pohraničí. Jinak se vše zlé v životě Braunera v dobré obrátilo, když raději než pro Německo v troskách optoval 1946 pro Španělsko a zde, v otčině Picassa či Goyi, jej poprvé mimo území Československa významněji uznali a po výstavách v Madridu, Barceloně, Salamance či Zaragoze mu otevřely dveře též zámožské galerie v New Yorku a San Franciscu. Co pozdní uznání znamenalo pro starého muže, si asi stěží umíme představit. Pozornost a sláva však bývá nejednou tíživá a pro mnohé spíše nepřijemná, a tak se v době největší slávy roku 1958 odebral do končin, kde byl do konce života spíše anonymním, do Bavorska, jež mu bylo jako českému Němci nejbližší. Nakonec se však usadil v dolnosaském Höchstädtu, městě nad tokem Dunaje. Zemřel 3. března 1966 v Memmingenu.

Mgr. Jiří Karel

Literatura: Slovník českých výtvarníků, Praha 1947; Tutsch, F.: Römerstadt und das Römerstadter Ländchen, Wolfratshausen 1964.

G. Brauner: Selská jizba

Užitečná informace

Jste připraveni na topnou sezónu?

Topná sezóna začala i na okrese Bruntál a hasiči již museli vyjždět k prvním požárům souvisejícím s provozem komínů. Je nejvyšší čas prověřit celý topný systém a nechat si zrevidovat komín. Žádná topná sezóna se bohužel neobejde bez požárů souvisejících s komíny. Tyto požáry často vznikají kvůli lidské nedbalosti k technickému stavu komínu a způsobu topení.

Stačí zmínit jen několik příkladů: Letos v září likvidovali hasiči požár rodinného domku v Miloticích nad Opavou (okres Bruntál), který byl způsoben vznícením sazí v komíně. Oheň během chvíle poničil část střechy a půdu, škoda přesáhla 100 tisíc Kč. Další požár vznikl ve Dvorcích. Při topení v kamnech došlo k vzplanutí oděvu a následnému rozšíření plamenů na podlahovou krytinu. Příčinou byl odložený oděv v těsné blízkosti nažhaveného kouřovodu.

V loňském roce zasahovali hasiči okresu Bruntál celkem u 191 požárů, nemalé procento z těchto požárů

souviselo s provozem komínů. Při požárech našťastí nikdo nepřišel o život, ale dvě osoby byly zraněny. Mezi nejčastějšími příčinami vzniku požárů bylo neprovedení pravidelné kontroly a čištění spalínové cesty.

Stačí zanedbání údržby nebo chvilka nepozornosti a ohnivý kohout může „spolknout“ celý váš domov. Proto neuškodí, když si zopakujeme základní pravidla užívání topidel a komínů. Mnoha neštěstím můžete zabránit tak, když si sami zkontrolujete, zda máte řádně upevněný kouřovod, zda není někde propálený nebo zda fungují uzávěry komínových dvířek.

Ačkoliv čištění vlastních komínů lze teoreticky provádět svépomocí, lepší je se spolehnout na odborníky - komíníky. Ti by měli provést revizi komínu i v případě, že se k němu chystáte připojit jakýkoliv spotřebič nebo hodláte změnit druh paliva. O provedení provozní kontroly a čištění spalínové cesty vydá komíník doklad - Provozní revizní zprávu spalínové cesty.

Komíny a kouřovody s připojenými tepelnými spotřebiči se musí udržovat v řádném stavebnětechnickém stavu. Konkrétně to znamená například udržování celistvosti a neprodyšnosti komínového pláště a i starší komín by měl být řádně vyspárován a pokud možno omítnut.

K požáru může dojít i od nedostačtěně zajištěných či netěsných komínových dvířek, z nichž pak mohou vylézat jiskry či žhavé materiály. Vybírací dvířka u paty komínu by neměla být nikdy umístěna v obytných místnostech, pevně uzavřena musí být i vymetací dvířka na půdě. Používání komínů, u nichž byly zjištěny závady uvedené v Provozní revizní zprávě spalínové cesty brání bezpečnému odvodu spalin do volného ovzduší, je do doby odstranění závad zakázáno. Hasiči mohou v případě požáru za špatný stav komína nebo jiné porušení zásad bezpečného provozu udělit v přestupkovém řízení i desetitisícové pokuty. Když už u vás dojde k požáru od komínového tělesa (spalínové cesty začínající již od instalovaného spotřebiče), je nutné hasičům předložit platnou Provozní revizní zprávu spalínové cesty s kladným závěrem revize, jinak vám navíc kromě škody na majetku hrozí zmíněná nemalá sankce.

V případě vzniku požáru sazí v komíně urychleně odstraňte veškerý hořlavý materiál z blízkosti komínového tělesa. Zavolejte hasiče na

linku 150 nebo 112. Požár sazí v komíně nikdy nehaste vodou, mohlo by dojít k jeho popraskání nebo dokonce výbuchu. Ve stále platné vyhlášce č. 111/1981 Sb., o čištění komínů, jsou v § 6 odst. 1 uvedeny lhůty pro čištění komínů, a to:

- jsou-li do komínů zapojeny spotřebiče na paliva tuhá a kapalná do výkonu 50 kW, šestkrát do roka, s výkonem nad 50 kW čtyřikrát do roka,

- jsou-li do komínů zapojeny spotřebiče na paliva plynná do výkonu 50 kW, pokud jsou opatřeny komínovou vložkou, dvakrát do roka, do výkonu 50 kW, pokud nejsou opatřeny komínovou vložkou, šestkrát do roka, s výkonem nad 50 kW čtyřikrát do roka,

- jsou-li do komínů zapojeny spotřebiče paliv do výkonu 50 kW v rekreačních domcích a chatách, pokud nejsou užívány celoročně, nejméně jednou za rok.

Jedno malé upozornění na konec pro naše spoluobčany, kteří správně nechávají provozní kontroly a čištění spalínové cesty odborně způsobilé osobě, tedy reviznímu technikovi komínů. Tato kontrola spalínové cesty začíná již od spalínového hrdla spotřebiče, tedy nejedná se jen o čištění a kontrolu komínu. Nepodceňujeme možná nebezpečí, raději jim předcházíme a budme včas připraveni.

mjr. Ing. Jiří Kárník, vedoucí oddělení prevence HZS MSK, územního odboru Bruntál

Foto: archiv HZS MSK

Moravskoslezský kraj informuje

Kraj buduje první regionální záchranný systém v EU

Již tento měsíc zahájí Moravskoslezský kraj výstavbu nového Integrovaného bezpečnostního centra (IBC) v Ostravě, jehož cílem bude na regionální úrovni zajistit špičkové fungování všech složek záchranného systému. Hlavními jmenovateli projektu IBC, prvního svého druhu v České republice i v Evropské unii, má být nejen rychlost, efektivita a profesionalita, ale i hospodárnost.

Podle hejtmána Moravskoslezského kraje Evžena Tošenovského je bezpečnost obyvatel jednou z priorit regionální politické reprezentace. IBC k ní značnou měrou přispěje bez ohledu na to, zda půjde o tísňové volání týkající se jednoho občana, nebo o mimořádnou událost velkého rozsahu. „Jedním z nezbytných kroků k dosažení bezpečnosti je zajištění trvalé dostupnosti informací potřebných pro úspěšnou identifikaci mimořádných událostí a následně rozhodnutí o efektivním způsobu řešení,“ řekl

hejtman. „Zároveň je to však také zajištění odpovídající odezvy na volání občana v tísni, které mu garantuje, že mu bude ve složité situaci poskytnuta pomoc v nejkratším možném čase,“ dodal hejtman Tošenovský.

Nápad zřídít krajský integrovaný záchranný systém se zrodil v roce 2001 po šesti letech provozu ostravského Centra tísňového volání (CTV). To již v létě 1997 dostalo zatěžkávací zkoušku ve formě ničivých povodní, jejichž následky byly díky účinné spolupráci všech složek CTV a jeho systémovému a technickému řešení mnohem méně katastrofální. Mezi tisíci dalšími úspěšnými záchrannými akcemi je třeba zmínit takéové případy, jako bylo zřícení stropů módního domu Ostravica v roce 2000, koordinace pomoci při povodních v roce 2002 a 2007 či dalších mimořádných událostech.

Krajské IBC, které bude mimo jiné propojovat

práci policistů, záchranářů a hasičů (do střediska budou svedena všechna tísňová čísla v rámci Moravskoslezského regionu, včetně evropského tísňového čísla 112), dostalo od zastupitelů zelenou právě kvůli efektivitě, pozitivním zkušenostem a výsledkům ostravského CTV.

Celkové náklady na výstavbu nového centra přijdou na 680 milionů korun – plných 85 % bude financováno ze strukturálních fondů Evropské unie, zbytek peněz půjde ze státního rozpočtu, vyrovnaným podílem přispějí město Ostrava a Moravskoslezský kraj. V rámci ČR i EU půjde o unikátní projekt, který se v budoucnu může stát modelem pro podobná střediska napříč Evropou. Integrovaný bezpečnostní centrum by mělo být dokončeno v roce 2011 a nahradí nyní nedostavěnou budovu META v blízkosti hasičské stanice a ostravské Městské nemocnice na Fifejdách.

Barbara Odstrčilíková, tisková mluvčí

Připomínáme si

Epizody z Mnichova 1938 na Rýmařovsku - zážitky obchodníka F. Rakušana

Dilema i morální trauma okolo mnichovské dohody z 29. 9. 1938 se stává po těch sedmdesáti letech stále více problémem spíše pro historiky a politology, než aby bylo ve středu pozornosti široké veřejnosti. Není divu, že je stále více těch, kterým tyto události neříkají nic, ač se týkaly z mnohých případů bezprostředně našich otců a dědů.

Tak na začátku malá nápověda: V Mnichově bylo rozhodnuto hlasy Francie, Anglie, Itálie a Německa „o nás bez nás“, že Československo je povinno odstoupit značnou pohraniční část území ve prospěch nacistického Německa s cílem „návratu“ silné německé menšiny do jednotného státu Říše velkoněmecké. Stalo se tak za nadšené podpory velké většiny německých obyvatel ČR. Pravda, zdaleka ne všech, ale všeobecné nadšení převládalo, v některých obcích tehdejšího okresu Rýmařov to byl názor možná 99 % obyvatel.

Každý dějinný zlom, a důsledky Mnichova z toho nemůžeme vyjimat, je však doprovázen obrovským množstvím příběhů jednotlivců, jejichž zážitky tvoří pestrou mozaiku osudů jako nedílnou součást pomyslných dějinných fresek. Tyto bezprostřední prožitky berou za své se svými nositeli a světoedělné události poté zůstávají jen jakýmsi skeletem vhodným do učebnic. Letošní výročí událostí z roku 1938 je proto příležitostí podívat se do mikrosvětů prostých lidí, kteří zde v té době žili nebo je sem zanesl osud.

Jedním z nich byl obchodník z Majetína jménem Rakušan, původně vyučený košíkář, a jak se říká, „práce všeho druhu“. Už to příjmení Rakušan bylo pro jeho rodinu příznačné, nechali se tak přejmenovat z německého Österreichera po vzniku republiky v roce 1918 z nadšení nad vznikem nového státu. Což se rozhodně nedalo říct o jejich příbuzných žijících v Lomnici u Rýmařova, kteří naopak k nové ČSR zaujali od počátku veskrze záporný postoj. Jeden ze zdejších Österreichera byl dokonce bývalým leteckým esem, nositelem četných vyznamenání a snad byl povýšen za své zásluhy i do šlechtického stavu. Psal se „von Österreich-

cher“, ale co platno, když byl válečným slepce, „an o zrak přišel na bojišti západním při věrohodném útoku plynovým“.

Porovnejme si národního socialistu z Majetína a nacionálního socialistu z Lomnice a může být na životní příběhy takřka záděláno. A bylo! Bratranec sem, bratranec tam. Zde považují za nutné upozornit, že podobně promísených česko-německých širších rodin bylo v Lomnici více díky tomu, že zde žila vždy nějaká česká menšina, a že jejich osudy měly leckdy až neuvěřitelné vyústění jak za války, tak po ní. To nebylo pro značnou

Hasičská věž z r. 1938 v Lomnici při záříjové mobilizaci 1938, telefonní ústředna a radiostanice čs. armády Foto: archiv J. Chytila

část Rýmařovska zrovna typické. Ale teď se ponořme do konce září a začátku října roku 1938, do doby, kdy bylo na faře v Lomnici velitelství praporu čs. vojska, kdy byla na poště vojenská telefonní ústředna a nad tehdejšími sídlem velkostatkáře dr. Joe Hartmanna měla provizorní palposty hippomobilní baterie houfnic s obsluhami záložníků maďarské národnosti, ale jen na polovičních stavech. Němečtí záložníci mobilizační výzvy neuposlechli a mnozí utekli do okolních lesů a ti nejaktivnější z nich postřelovali vlaky na železnici i vozidla na silnici, jsouce vyzbrojeni přes hranice pašovanými zbraněmi z Německa.

Důležitým opěrným bodem se silnou radiovou stanicí se stala zánovní dřevěná věž u hasičské zbrojnice, postavená převážně nákladem dr. Hartmanna po doporučení vojenského velitelství čs. armády. V obci (bez Tylova) se tak nacházela tři opěrná oh-

niska čs. branné moci, a to fara, Hartmannovy myslivny, pošta a hasičská zbrojnice. Vše bylo strážně zajištěno, provizorně opevněno a telefonicky propojeno. Lze říci, že tři ohniska obrany prakticky na dohled od sebe ve středu obce byla územím pod vládou ČSR, resp. armády, a zbytek obce rozprostřený podél silnice v délce asi tří kilometrů ovládaly místní bojůvky FS, tedy sudetoněmeckých separatistů. Tato napjatá situace trvala již několik dní, když se do Lomnice vcelku bezstarostně vypravil z Majetína se svou Tatrou, svérázně přestavěnou na jakýsi ví-

velká selata, několik košů a košíků „zatížených“ dýněmi, pak se nějak na valníček umístila teta Anežka (sestra mého otce) a vyrazilo se do Lomnice. Provoz byl nadobře hustý, silnice plná aut i vojáků na koních a na křižovatkách se kontrolovalo. K poledni taťčička dorazila dýchavičně do Horní Loděnice, kde teta vysedla i s koší a dýněmi, na které čekal místní snad cukrář. Rakušan dojel do Lomnice pozdě odpoledne a hledal sedláky, se kterými měl domluvenu dodávku prasátek. V čísle 11 mu neotvírali a přišlo dítě, že jej hospodyně čeká kdesi za domem. Ustrašeně ho prosila, aby odjel, místní „fýreři“ zakázali kupovat od Čechů cokoliv. Stejně dopadl i jinde.

Zajel tedy k hostinci v čísle 80, před kterým postávali vojáci. S výjimkou vojáků a několika mlčky sedících místních Čechů byl rozlehlý lokál prázdný. „Proboha, co tě to napadlo sem jezdit?“ zhržili se čeští menšináři. „Nebýt vojáků, tak už nás vyhnali z Lomnice s holými zadky! Děti do školy musí chodit za doprovodu ozbrojence, v obchodech se nám bojí prodávat. Zkrátka teror!“

Rakušan cosi pojedl, a když šel na záchod, tak na něj na zahradě hospody čekal jakýsi výrostek se vzkazem od bratrána Österreichera. „Tý nechodit pó Lóbnig a utýct nebo tý, Franc, būdeš výmyskovat a úžežat tí rýpak!“ Těžko říct, zda to bratranec myslel dobře nebo jako výstrahu. Strýc se rozhodl ihned z Lomnice ujet. Šel k autu, aby zjistil, že má všechny pneumatiky prázdné a světla rozbitá! Mysleli to tedy vážně! Od hospodského si vzal pivní slivky, napojil prasátka v autě a šel přečkat noc do novotou svítící hasičské věže mezi vojáky. Přespál skrčený na hasičské stříkačce a hned ráno zalapil propíchané duše za pomoci desátníka ze strážního oddílu. Ten se jmenoval Josef Štěpánek a měl za sebou též šokující zážitek. Střežil totiž se svým kulometným družstvem železniční přejezd u Tylova. Po několik dní přátelsky vycházel s traťovým pochůzkářem, bydlícím ve strážním domku. Zpravidla večer začal na hlídku kdosi střílet od lesa, muselo jít o několik pušek.

ceúčelový nákladáček, obchodník s košíky a selaty Franta Rakušan. Nic nedbal varování bratrance „fon Esterajchl“, jak mu říkal na oplátku za titul „du Kcherl Franc“, kterým byl častován od „blindra“ Österreichera. Ale to bylo zatím jen takové škádlení před rokem 1938. Později už byl lomnický bratránek zcela pod vlivem nacistické propagandy, při každé příležitosti dával ve svém domě č. 34 na balkon rádio opatřené jakousi zesilovací troubou a vysílal tak projevy Adolfa Hitlera pro veřejnost. Po skončení řeči vždy zahrál gramofonovou desku se skladbou „Sme vojsko hákového kříže“. Bylo to sice zakázáno a lesní správce Jindřich každou takovou událost telefonicky hlásil do Rýmařova. Když přijeli na motocyklu četníci, tak už vyhrávalo něco jiného, nejčastěji „Égrlandr marš“.

Bylo 4. října, Rakušan naložil v Majetíně (okr. Olomouc) čtyři

Tak se rozhodli pro malou lest. Zdánlivě odnesli kulomet do školy v Tylově a předstírali, že na stanovišti zůstali jen dva. V noci nastal silný útok, útočníci se kryli stromy pod záštitou tmy, když tu pojednou Štěpánek vystřelil osvětlovací raketu. Rázem bylo vidět a on spatřil pochůzkáře, jak na něj míří puškou! Uskočil za strom a vystřelil muže, který si hrál na kamaráda, jej minul. Od té doby ho už nikdy neviděl.

Po opravě pneumatik se Rakušan podíval na prasata a s hrůzou viděl, že jsou celá zakrvácená. Ne, nebyla poraněná, byla jen pomalovaná jasně červenou barvou, které se říkalo miniovka. Byly to nápisy: STALIN, BENES, HUS, SOKOL... Vždy z obou dvou stran zvířat, která na sebe asi udiveně civěla.

Rakušan natočil motor a vyrazil směrem na Hanou. Nečekal na snídani, kterou mu vojáci nabízel. Když sedlák z čísla 1 či

snad 2 věnoval vojákům velkou konev mléka, než si pro ni přišli, naházeli do konve čeledíni několik kobylinců, v mlékárně kdosi nasypal do másla desinfekční prášek, a že ve chlebu od pekaře bylo víc švábů než obvykle, též nepřekvapilo. Ale i na zpáteční cestě vznikla obtíž při kontrole nákladu vojáky. Popsaná prasata považovali za provokaci! Když se vše vysvětlilo, darovali strýci na cestu čs. přilbu a „gázmasku“ zn. Fatra, kdyby ta válka začala

hned. Tu typickou helmu mám doposud, protiplynovou masku kdosi z rodiny prodal na burze. No a prasata? Barva z nich nikdy neslezla, „Stalina“ jsme chovali ve chlívků a naši jej porazili za heydrichiády. Prý už měl dva metrů a též se báli. Byl už nakonec dost tlustý.

To je konec prostého příběhu prostého člověka při dějinném zlomu roku 1938.

Jaroslav Chytil

Organizace a spolky

Ájurvéda a podzim

Už to bude několik týdnů, co se letošní neuvěřitelně teplé babí léto zlomilo v pořádně studený podzim. Starověcí indiští lékaři, mudrcové, už před mnoha tisíci lety věděli, že přechod z léta do podzimu je pro lidské tělo i psychiku velmi náročným obdobím. Zároveň ale lidstvu nabídli i řadu poznatků, jak tímto přelomem projít co nejlépe. Co nám tedy starobyly a velmi komplexní indický systém léčení radí pro podzimní plískanice?

Podle ájurvédy je každé roční období ovládáno jiným živlem z trojice voda - oheň - vzduch. Vládnoucí živl má přitom tendenci přirozeně se přemnožit jak ve vnějším světě, tak také v mikrokosmu člověka. V zimě vládne živl vody *kapha*, na jaře živly vody a ohně *kapha* a *pitta*, léto je pod vlivem živlu vzduchu *váta*. Důkladné pochopení tohoto poznatku je důležitou pomůckou při předcházení nemocím.

Za nejkritičtější se pokládá střet dvou ročních období, kdy doznívá živl předcházející doby a nastupuje nový vládnoucí živl. Je to krátké (obvykle dvoutýdenní) období jakéhosi bezvládí a přeladování se, v němž se obvykle nejvíce daří vzniku nemocí. Ájurvédské texty podrobně pojednávají o životním stylu a výživě vhodné pro každé roční období. Pokud člověk dodržuje tyto rady, má šanci se vyhnout jakýmkoli potížím.

Lidé, kteří ignorují změny přírodních cyklů (den - noc, roční období) nebo nerozeznávají jejich základní kvality, onemocní nejčastěji. Přitom tomuto typu onemocnění, plynoucímu z nerovnováhy mezi životním stylem, stravou a ročním obdobím, lze předcházet nejlépe. Do této kategorie patří nachlazení, nastudnutí, chřipky, zápalý průdušek a vůbec onemocnění horních cest dýchacích, úpaly atd. Tyto nemoci jsou většinou akutními

reakcemi organismu na změny vnějšího světa. Zde ájurvéda radí, abychom si důkladně nastudovali zákonitosti pohybu živlů (voda - vzduch - oheň) a poučili se, do kterého energetického typu z hlediska ájurvédy sami zapadáme a o kvalitách a živlech obsažených v potravinách.

Pokud si tyto znalosti osvojíme v praxi, dokážeme se podle ájurvédy vyhnout každoroční chřipce nebo rýmě a naše děti nebudou znát antibiotika. Roční období jsou navíc podle ájurvédy jedním z nejsilnějších faktorů změn probíhajících kolem nás, proto se jejich hlubší poznání určitě vyplatí.

Rady pro podzim

Přechod léta do podzimu je podle ájurvédy téměř stejně dramatický jako příchod jara a je třeba mu věnovat zvýšenou pozornost. Podzim je také psychicky nejnáročnějším obdobím. Na intenzivní růst během jara a léta Země vydala všechnu energii získanou během předchozí zimy. Podzim je časem vadnutí, usychání a zániku, proto v člověku přirozeně vyvolává pocity smutku, melancholie a neodvratnosti zániku. Léto je obdobím rychlého duchovního růstu, podzim je časem přijímání neodvratného. V oblasti duchovního růstu nám podzim umožňuje překročit vlastní smrt.

Během podzimu ájurvéda pokládá za nanejvýš důležité denní masírování celého těla těžkým sezamovým olejem a teplou koupel. Způsobem tělesné očisty organismu je na podzim výplach tlustého střeva teplou vodou s přidáním bylinných odvarů a oleje (metoda basti). Také se doporučuje kapání oleje do nosu a vtírání horkého oleje do oblas-

ti třetího oka, které kromě mnoha kladných účinků na tělo uvolňují nahromaděné emoce a rozšiřují vědomí. V sexuální oblasti se doporučuje umírněnost.

Podzimní jídelníček

S příchodem podzimu se musíme rozloučit se vším, co nás během léta tak příjemně ochlazovalo - se zmrzlinou, chladnými nápoji z ledničky (ty nejsou zdravé v žádném období, protože ztěžují a zpomalují trávení), jogurtem, se saláty a nejraději s veškerou syrovou stravou (syrové ovoce a zelenina).

Podzim je obdobím chladného živlu vzduchu, proto má být naše jídlo výživné, teplé a uzemňující. Převládajícími chutěmi by měly být sladká, slaná a kyselá. Výborná jsou celá zrna (pšenice, ječmen, rýže) a sladká zelenina, jako např. právě zrající tykev. Je možné, že nás právě na podzim přepadne nepřekonatelná chuť na něco, co většinu roku nejíme - člověk stravující se téměř vegetariánsky např. dostane chuť na maso, výrazně uzemňující potraviny. Takovým požadavkům našeho těla se nebraňme - odpovídají jeho skryté inteligenci a většinou vyrovnávají nějaký nedostatek.

Na podzim tělo snese více oleje, proto si můžeme dovolit i smažená jídla, jako je smažený květák, brokolice nebo různé druhy placek. Vhodné je také teplé mléko s kořením, máslo *ghí*, mandle nebo bylinné čaje s medem.

Přejeme vám krásně barevný podzim prožitý aktivně, ve zdraví a bez potíží!

Z knihy *Zory Doval Ájurvéda I (Cad Press, Bratislava 2007)* vybrali členové *Sahadža jógy* Rýmařov

Úsměvně

Anda a mobil

Své přátele si vybíráme, členy rodiny ne. Ti jsou nám prostě dáni a hotovo. Mně byl dán dar tetinky Andy. Je to vskutku noblesní dáma věku osmdesáti let a místem jejího žití je Olomouc, kde prožila svůj nekrátký život.

Pečlivě se obléká, sleduje módní trendy a musím uznat, že se jí daří vybrat všechno dokonale, drahé boty, šáteček, klobouček i brýle, elegantní anglický kostýmek. Kabelky, ty by mohla prodávat. Ke každému oblečení má tetinka - světe drž se - jinou hůlčičku. Jedna je béžová, další šedá a nejvíce se jí hodí černá s tepanou rukojetí. Paní Anda žije už dlouhou dobu sama, strýček se na ni dívá z nějakého veselého obláčku z nebes (a on byl shodou okolností špičkový letec tryskáčů), děti jim dopřány nebyly. Žije sama, ale ne osamocně.

Tetulka má příjemný hlas, chování diplomata a slovní zásobu - radost poslouchat. U ní si někdy uvědomuju, co je to kouzlo osobnosti. Protože jde s dobou, kuchyň se pyšní nejmodernější technikou (stále novou), televizor je samozřejmě plazmový a nový a vůbec všechny vymoženosti.

Nedávno se rozhodla pro nový mobil a potřebovala doprovod. Vstupujeme do velké prodejny, specializované, na olomouckém rynku. Věnují se nám tři prodavači, na pultě už leží asi dvacet mobilů, ochota sama, obdivuji ty hochy. Nejprve taktně odchází vedoucí, pak se vzdaluje další a nejmladší zůstává, radí, vysvětluje. Moji milou nezajímá cena, všechny dovednosti toho malého chytrého spojovatele se světem. Aby byl lehoučký, tmavý a... Čas běží. Tento? Ten patří prodavači. Náhle tetinka, která už je bez brejlí a taky trochu uondaná, prohlásí: „Tento lehký si беру!“ Prodavač, ta dobrá duša, prohlásí: „Ale, milostivá paní, to je naše firemní razítko!“

Už abych byla za nejbližším rohem! Koupen byl mobil krásný, stříbrný! Za týden skončil nešťastně ve vaně. Tetinku „Andy“ miluju. Si

Z okolních obcí a měst

Město Vrbno pod Pradědem, projekt Chytrá horákyňě
Připravte se na své podnikání!

Postavit se na vlastní nohy vám pomůže náš

Kurz řízení malé firmy

Kurz je určen jak lidem, kteří začínají podnikat, tak i těm, kteří si chtějí osvojit nové trendy v podnikání

Lektor: Ing. Ivo Veselý, Podnikatelská fakulta Karviná

Co se naučíte:

- ověříte si, jaké máte manažerské předpoklady pomocí jednoduchého testu
- dostanete praktické návody a postupy, co dělat, když chcete zahájit podnikání, a čeho se vyvarovat
- připravit podnikatelský plán a prezentovat ho
- jak komunikovat a jaké techniky k tomu využívat
- jak připravit firemní prezentaci
- uděláte si osobnostní test
- získáte přehled o účetnictví a financování
- získáte přehled o zdrojích informací

Místo konání:

Středisko kultury a vzdělávání,
Ve Svahu 578, 793 26 Vrbno pod Pradědem

Čas konání:

kurz probíhá každé úterý od 14. října 2008 do 20. ledna 2009 v 15.00 - 18.00

**Kurzy budou pro všechny účastníky zdarma.
Absolventi kurzu získají osvědčení.**

Informace na: tel.: 554 295 195, e-mail: info@streacha-vrbno.cz
www.streacha-vrbno.cz

Informace o projektu najdete na: <http://horakynne.blog.cz>

Objektivem Zdeňka Habra

A podzimní nastal čas

Zpravodajství města Břidličné

Mega vítání

V sobotu 4. října se v Břidličné konala velká sláva. V obřadní síni proběhlo velké vítání občánků, na které byl pozván rekordní počet 20 miminek. Pro zajímavost, stejný počet byl při posledním vítání v téměř desetitisícovém Rýmařově - dle posledního čísla Horizontu. Vzhledem k velkému počtu miminek se musely uskutečnit dva obřady. První začal v deset hodin a druhý o hodinku později. Zvláště ten druhý zaplnil obřadní síň do posledního místa a mnoho příbuzných muselo zaujmout místa ve stoje, ale nikomu to nevadilo. Vítání si nenechal ujít starosta města, který pozdravil přítomné a krátce nastínil plány zaměřené hlavně na maminky s malými dětmi a nejen na ně. Zapsáním do pamětní knihy, předáním malých dárečků a velkým fotoografováním všech skončilo toto zatím největší vítání malých občánků v Břidličné.

Daniel Mach

Foto: D. Mach

Výlet sběračů

Čtyřicet šest nejpilnějších sběračů PET vršků a papíru ze ZŠ Břidličná se v doprovodu učitelek v sobotu 27. září rozjelo na výlet. Nejdříve do Zoo Olomouc, kde zrovna v tuto sobotu probíhala akce Den sponzorů, a jelikož žáci z této školy mimo jiné aktivity sponzorují i klokánka králíkovitého, a to právě z peněz za sběr vršků, tak si mohli pěkně zblízka prohlédnout, jak a čím se krmí jednotlivá exotická zvířata. A nejen to, mohli si na ně sáhnout i je za dohledu chovatelů nakrmit. Avšak hlavní atrakcí byl Lanáček, čerstvě otevřené lanové centrum, které bylo vybudováno v areálu zoo. Tady si mohly děti zařadit celou hodinu a plně toho využily.

A to ještě nebyl konec všem překvapením. Poslední je čekalo při zpáteční cestě. Mělo podobu návštěvy krytého bazénu v Litovli, který po celou hodinu patřil jenom jim. A aby vše nemělo opravdu ani ten nejmenší kaz, řidič autobusu pan Petrik st. od stejnojmenné firmy rozvezl naše výletníky téměř až k domu. Ptáte se, kolik peněz to celé děti stálo? Věřte nebo ne, ale celé to báječné sobotní putování stálo každého pouze šedesát korun, zbytek byl uhrazen částečně z výhry za umístění v soutěži PET vršků a především z prostředků Klubu ASK ZŠ Břidličná.

Květa Děrdová

Foto: K. Děrdová

Veteráni nastupují

Na tenisových kurtech v Břidličné uspořádala v sobotu 27. září společnost Pro Solo Břidličná turnaj dvojic hráčů starších padesáti let. Turnaje se zúčastnilo celkem patnáct hráčů a jedna hráčka z Břidličné, ale i ze Šternberka a Ostravy. Naplánované počasí vydrželo, úroveň většiny zápasů nebyla špatná, občerstvení pro všechny, pro hráče chutný řízeček a sklenička burčáku po skončení - to nemělo chybu. Nultý ročník nazvaný Veterán Hobby Cup se opravdu vydařil, a tak se těšíme příští rok na jeho první ročník. Děkujeme hlavním organizátorům Ing. Vladimíru Slámovi a Miroslavu Kladníčkovi za perfektně prožitou sportovní sobotu. Výsledky: vítězství patří Josefům Veselému a Václavíkovi, druzí byli Petr Mlejnek a Jaroslav Krečmer, třetí Rudolf Baštrňák a Miroslav Král.

Foto: organizátoři

Výsledky kuželkářů: vesměs vítězství!

Divize: Kovo A - SKK Ostrava 14:2, čtvrtý zápas, čtvrté vítězství!

Nejlepší byl Jan Doseděl - 422 kolků.

Olomoucký přebor: Krmov B - Kovo B 4:12, další důležité vítězství.

Nejlepší Zdeněk Fiury ml. - 429 kolků.

Meziokresní přebor: Světlá Hora - Kovo C 3:7.

Nejlepšímu Jaroslavu Zelinkovi stačilo 385 kolků.

Kovo D - Krmov 10:0, nejlepší byl Ota Pidima se 415 kolků.

Přijďte si zacvičit!

Od středy 8. října začalo Cvičení pro všechny. Jedná se o pravidelné cvičení i pro rodiče s dětmi. Bude probíhat v tělocvičně ZŠ na Komenského ulici každou středu od 17 do 18 hod. Cvičení povede a na vaši účast se těší Iva Petruňová.

Úterkem 7. října začalo pravidelné bodystylingové cvičení. Každé úterý v době od 18.30 do 19.30 v tělocvičně ZŠ si můžete posílit a vylepšit svoji postavu a zároveň se příjemně unavit ve společnosti stejně naladěných lidí. Nezapomenout na sportovní úbor, obutí, ručník, nealko pití a hlavně dobrou náladu!

Co je body styling? Pokud potřebujete rovnoměrně formovat a zpevnovat postavu, bude toto cvičení pro vás ideální. Trénink je zaměřen na formování svalových skupin celého těla se speciální částí pro posilování stehen, hýždí a břišních svalů. Jedná se o kombinaci klasického aerobiku a posilování celého těla. Aerobní cvičení slouží na počátku k zahřátí. Tempo tréninku se střídá postupně podle toho, na jaké jednotlivé svalové skupiny se trénink soustředí. Posilování svalů horních končetin se periodicky střídá s posilováním svalů dolních končetin, aby nedocházelo k jejich přetížení. *Připravil D. Mach*

Ilustrační foto

Seriól

PRVNÍ POMOC U DĚTÍ: Informace Místní skupiny ČČK - První pomoc při neúrazových stavech

23. Stav dušnosti - laryngitida

U dětí vzniká stav náhlé dušnosti v důsledku vdechnutí cizího tělesa. Méně častou, nicméně stejně nebezpečnou příčinou, která způsobuje kritické zúžení dýchacích cest, bývá infekce.

Laryngitida (zánět hrtanu) je zánětlivá onemocnění dýchacích cest, způsobující otok sliznice hrtanu (laryngu). Příčinou bývá virová infekce. Výskyt je nejčastější v kojeneckém a batolecím věku - mezi 1.-3. rokem života. Onemocnění se často vyskytuje sezónně - na jaře a na podzim. Stav se rozvíjí velmi rychle - během několika většinou nočních hodin, večer bylo dítě ještě zcela zdravé. Obraz choroby bývá dramatický, dítě je těžce dušné při nádechu i při výdechu, při nádechu zatahuje měkké části hrudníku - mezižebří prostory a nadklíčkové jamky. Objevují se hlasité zvukové fenomény při nádechu, připomínající kokrhání. Objevuje se suchý, štěkavý kašel, dítě neodkašlává, mívá zastřený hlas, chraptí,

ale dobře polyká. Se změnou polohy se dušnost dítěte nemění. Většinou nebývá zvýšená teplota. Dítě je neklidné, úzkostné a vyděšené, pláče. Při významném zúžení dýchacích cest otokem sliznice se dusí, může promodrávat.

První pomoc při podezření na laryngitidu:

- Pokud je dítě dušné, pokuste se je zklidnit a **neprodleně přivolejte záchrannou službu (155)** do domácnosti, dítě nikdy sami netransportujte do zdravotnického zařízení!

- Zabalte dítě do přikrývky a postavte se s ním k otevřenému oknu - toto je účinné opatření první pomoci do příjezdu lékaře; **chladný a vlhký vzduch** příznivě působí na zmenšení otoku v dýchacích cestách.

- Pokud toto nelze, pokuste se alespoň zvlhčit vzduch v okolí dítěte, např. rozvěšením prostěradla namočeného do studené vody v okolí postýlky.

- Pokud se jedná o opakované onemocnění dítěte a jste-li lékařem poučení o podání léků v této situaci (nejčastěji se jedná o podání kortikoidů ve formě čípků do konečníku - Rectodelt), **podějte léky**, v případě dušnosti ale vždy volejte lékaře.

MUDr. Pavel Srnský (První pomoc u dětí)

NAŠE LISTÁRNA

Potřebujete zdravotní pomůcku...?

Tak o takovou zkušenost se s vámi ráda podělím. Já jsem ji sháněla pro svoji maminku, která je po úrazu, a připadlo mi velmi nedůstojné, aby se umývala pouze u umývadla, v lepším případě v „lavoře“. Potřebovala sedák na vanu. Zašla jsem k její obvodní lékařce a dozvěděla jsem se, jak na to. Tímto děkuji sestřičce, která mi opravdu podala vyčerpávající informaci, na koho se obrátit. A tak jsem se vydala na lůžkovou část místní rehabilitace. Žádost jsem přednesla vrchní sestře a chtěla se setkat s primářem Pavlíkem. Jen tak mimochodem, maminka zde ležela celý měsíc, byla jejich pacientkou. Po chvíli čekání na chodbě přišla sestra s tím, že pan primář mi nemůže sedák pře-

depsat, protože zde nemá ordinaci, a ať se obrátím třeba na neurologii. Prý by to třeba nakonec musel pan primář zaplatit ze svého.

Na neurologii maminka nikdy nebyla. Nevím, proč by jí tam někdo měl dát poukaz na sedák. Nevěřila jsem vlastním uším. Nakonec jsem se ještě dozvěděla, že ať se teda obrátím na chirurgii, na kterou maminku dovezli jako první a kde ji operovali. Další fakt rozumná rada nad zlato. Ačkoliv mě tataž sestra informovala, že onen sedák může předepsat pouze rehabilitace, neurologie a ortopedie. Chirurgie nikoliv. Ale mám to zkusit.

Neměla jsem skoro slov. Celá zoufalá i vztekla na zdravotnictví jsem zkusila poslední mož-

nost. Celou záležitost jsem přednesla primáři Horákoví, který „má svou ordinaci“ a navíc pochopil, že v dané situaci je sedák pro maminku životní nutnost. Zázračný papírek, který mě opravňoval k vyzvednutí sedáku, jsem dostala. Ani nevím, jak poděkovat. Tak to číním touto cestou. Děkuji, pane primáři Horáku. Za vaše pochopení a přístup. Snad to nebudete muset platit ze svého. A vám, pane doktore Pavlíku, není zač. Vaše chování jsem zažila na vlastní kůži v ordinaci na rehabilitaci před rokem. Tehdy jsem vás sice aspoň viděla, ale rozdíl v tom není. Tak nebo tak - v obou případech mi připadne, že přístup k pacientovi byl zapamatovatelný. *Stanislava Ludwigová*

Zámek Janovice poutá pozornost široké veřejnosti

S financováním některých kulturních památek nemají problém menší města a obce jen v našem Olomouckém kraji. V sobotu 10. října jsme se vydali do sousedního Moravskoslezského kraje. V regionálním tisku Rýmařovska jsme objevili pozvánku na prohlídku interiérů janovického zámku, který není běžně pro veřejnost přístupný. Rozlehlá, chátrající stavba je nám známa z dřívějších výletů, a tak jsme byli zvědaví, co se ukrývá uvnitř. Ze Šternberku jsme vyjžděli do mlhavého odpoledne, zato v Janovicích nás čekalo zářivé podzimní sluníčko. Kromě toho nás šokovalo množství občanů (bez-

mála 500) čekajících na otevření památky. Mgr. Jiří Karel, který organizoval prohlídku s výkladem, vyřešil nenadálou situaci po svém. Shromážděnému davu před vchodem podal zvučným hlasem historii zámku i jeho majitelů. Připomněl, že se zámek po roce 1945 stal jako konfiskát majetkem státu. Zpočátku byl využíván k lidovým veselím, později sloužil jako sklad družstvu. Návštěvníci se živě zajímali o současné vlastníky a o další osud památky. Dnes zámek spravuje Ministerstvo vnitra, které do jeho oprav a rekonstrukce příliš investovat nehodlá. Důvodem je i restituční spor s dědicem šle-

chtických majitelů, synem hraběte Rosty-Forgáče, který pojal za ženu dceru posledního příslušníka janovické větve Harrachů. Tento rod úspěšně spravoval panství několik století.

Po zajímavém výkladu už se masa lidí ve spořádaném zástupu vydala do rozsáhlého komplexu zcela prázdných místností, většinou v havarijním stavu. Těm nejbližším návštěvníkům průvodce objasňoval anabázi návštěv různých institucí, které v posledním období zjišťovaly stav zámku. Památkáři jej zařadili mezi nejohroženější kulturní památky v republice. Řada občanů si nahlas posteskla, že pro velký po-

čet návštěvníků nelze nahlédnout do půdních prostor.

Ozývaly se hlasy, že by město mělo umožnit zájemcům častější prohlídky a důrazněji jednat s dosavadním vlastníkem, aby se osud památky co nejrychleji vyřešil. Jen jsme zírali. Takový zájem místních obyvatel o památku, i když chátrající, jsme ještě nikde nezaznamenali. Snad jen v těch nejznámějších v republice. Už proto by si zasloužila starostlivého majitele, který by dokázal využít velkých prostor a okolní krásné přírody k bohatým účelům.

Zdeňka Kabelíková, Šternberk

Prostor pro firmy a podnikatele

Firma RD Rýmařov představila v Praze nový vzorový dům

Slavnostní otevření nového vzorového domu v Praze 4-Újezdu proběhlo dne 25. září za přítomnosti ministra zemědělství Mgr. Petra Gandaloviče, poslance parlamentu Daniela Petrušky a jednatele a majitele firmy KATR, a. s., která má majoritní podíl ve firmě RD Rýmařov, s. r. o., Ing. Františka Příkaského a Josefa Hamy.

Ministr zemědělství Mgr. Petr Gandalovič zdůraznil nutnost zvýšení podílu dřeva jako domácí suroviny v bytové výstavbě v České republice. RD Rýmařov, s. r. o., největší výrobce montovaných domů na bázi prefabrika-

ce dřeva, zvyšuje meziroční množství realizovaných staveb v ČR, přesto ale celostátní průměr je hluboce pod průměrnými čísly evropských států. Dnes jsou tyto stavby zastoupeny v Evropě v průměru minimálně 15 % na stavebním trhu. Přítom právě prefabrikace dřeva umožňuje realizovat domy vysokých kvalitativních parametrů - především energetických a ekologických. Optimistický z hlediska budoucnosti je však zvyšující se zájem zákazníků, zejména mladé generace.

Zuzana Dobrodinská,
marketing

Zleva: D. Petruška, Mgr. P. Gandalovič, Ing. F. Příkaský, J. Hama

Fota: archiv RD Rýmařov

Co dál po základní škole? Kdo pomůže při dalším vzdělávání?

Nejen na tyto otázky může dát odpověď **Veletrh pracovních příležitostí a vzdělávání 2008.**

Úřad práce v Bruntále pořádá ve dnech 23. a 24. října 2008 ve spolupráci s městem Krnov, Akademií J. A. Komenského v Bruntále a Multikulturním centrem Silesia v Krnově Veletrh zaměstnanosti, řemesel a technických profesí 2008 s mezinárodní účastí. Tato akce se uskuteční v prostorách Multikulturního centra Silesia v Krnově, Mikulášská 12. Veletrh bude přístupný veřejnosti po oba dva dny od 10.00 do 18.00.

Ve dnech 5. a 6. listopadu 2008 se ve spolupráci s městem Bruntál, Akademií J. A. Komenského v Bruntále a Společenským domem v Bruntále uskuteční další Veletrh pracovních příležitostí a vzdělávání 2008. Tato akce proběhne v prostorách Společenského domu v Bruntále, Ruská 14. Ve středu 5. 11. 2008 i ve čtvrtek 6. 11. 2008 bude veletrh přístupný veřejnosti od 10.00 do 18.00.

Veletrhy jsou zaměřeny na aktuální vzdělávací nabídku učebních a studijních oborů na středních školách pro školní rok 2009/2010

jak v okrese Bruntál, tak i na středních školách mimo region.

„Cílem veletrhu je nabídnout žákům základních a speciálních škol ukázkou nabízených řemesel a technických profesí na středních školách v okrese Bruntál, představit veřejnosti nabídku učebních a studijních oborů, řemesel a technických profesí, prezentovat možnosti dalšího vzdělávání žáků a veřejnosti a s řemesly vzdělávacími programy, které jim nabízí úřad práce, vzdělávací a rekvalifikační střediska okresu Bruntál, ale i s možnostmi svého uplatnění na trhu práce. Na jednom místě tak můžete získat celou řadu odborných a zajímavých informací, které

usnadní vaše rozhodování o tom, jaké další kroky zvolit nejen při získávání, ale i dalším rozvíjení odbornosti a znalostí potřebných pro získání zaměstnání a uplatnění na trhu práce. Vystavní prostory Společenského domu zaplní také zaměstnavatelé našeho regionu, kteří společně se středními školami regionu mohou zájemcům z řad uchazečů, případně budoucím absolventům, nabídnout možnost uplatnit své vědomosti a dovednosti v praxi. Prostor dostávají i vzdělávací subjekty zajišťující rekvalifikace a vzdělávání dospělých. Na veletrhu se bude prezentovat i organizátor veletrhu - Úřad práce Bruntál s právní poradnou, Informačním a poradenským střediskem pro volbu a změnu povolání (IPS), Informační a poradenskou kancelář (IPK) a informacemi o možnostech práce v zahraničí v rámci EURES.

Zveme všechny, komu není lhostejná budoucnost. Veletrh usnadní vycházejícím žákům základních škol jejich rozhodování o budoucím povolání a uplatnění na trhu práce.

Informace poskytl ÚP Bruntál

Informace poskytl ÚP Bruntál

Sport

Druhé disciplíny desetiboje se zúčastnil český reprezentant

V pátek 3. října 2008 pokračoval 33. ročník Rýmařovského desetiboje druhou disciplínou - během na 1000, resp. 600 m. Aby byly alespoň trochu regulérní podmínky pro tuto disciplínu, bylo nutné provést úpravu dráhy hřiště na Okružní ulici. Zde díky aktivitě Luboše Křimského, který zajistil u Pavla Dobiše částečné srovnání terénu, a díky obětavosti několika desetibojařů (viz přiložené foto) došlo k úpravě trati. Nezbyvá nám než doufat, že se v budoucnosti dočkáme důstojnějšího sportoviště.

V 17 hodin odstartovala kategorie mužů C během na 600 m. Zde od prvních metrů nasadil vysoké tempo Ivo Volek a s přehledem zvítězil v čase 2:09 min. Díky závěrečnému sprintu si druhé místo vybojoval Jaroslav Lachnit (2:19 min) a třetí doběhl Ivan Soviš (2:20 min). Stejnou vzdálenost běžely letos i ženy kategorie B. Na startu jich stálo šest. Od startu do cíle udávala tempo favoritka tohoto běhu Markéta Míčková (2:25 min) následována Alenou Jurášovou (2:45 min) a Evou

Fota: archiv výboru Rýmařovského desetiboje

Přípravný zápas hokejových nadějí

HC Uničov x HC Rýmařov 5:6

Neděle 5. října byla dnem prvního „vážného“ zápasu Rýmařovských vlčat proti mužstvu z Uničova. Již příprava na zápas ve čtvrtek 2. října byla velice odpovědná a vůdce smečky, trenér Karel, udílel závažné rady a úkoly všem, včetně rodičů, hlavně však čas setkání v neděli, a to v 7 hodin ráno. Lehká nervozita nedělního předzápasového rána byla podtržena prvním mrazíkem. Teplota v hale ZS a adrenalin rodičů stoupaly přímo úměrně k probíhajícímu zápasu a jeho skóre. Trenér však neponechal nic náhodě a motivoval vlčata k velkému výkonu a v závěru i k zaslouženému vítězství! Výsledek byl vpravdě překvapující, ale je zároveň i příslibem pro účinkování v krajské soutěži přípravek. Děkujeme za vzornou reprezentaci všem a za podporu rodičů a fandů!

Jiří Slováček

Foto: archiv oddílu ledního hokeje Rýmařov

Sovišovou (3:19 min). V tomto pořadí proběhly i cílem.

Trať o délce 1000 m již musely absolvovat ženy kategorie A, kde Katka Kolářová nenechala nikoho na pochybách, kdo je v této disciplíně nejlepší. Zvítězila časem 3:48 min před Lenkou Czедronovou - 4:15 min a Andreou Továrkovou - 4:28 min. Škoda jen velmi nízké účasti v této kategorii.

V kategorii mužů B vedl s přehledem Josef Svedoník, který zvítězil časem 3:38 min, druhý - nováček této soutěže Aleš Bodlák dosáhl času 3:47 min a třetí doběhl Karel Stržínek v čase 3:50 min.

Třešničkou na dortu byl běh kategorie mužů A, kde si s námi tréninkově přišel zaběhat český reprezentant Tomáš Bednář a předvedl vynikající styl a lehkost, kterou mnozí z nás na této

trati postrádají. Mimo soutěž zaběhl čas 2:48 min. Kategorie mužů A byla opět nejpočetnější, na startu stálo 14 borců a potěšitelné je, že třetinu tvořily nové tváře. Je vidět, že Rýmařovský desetiboj stále láká ty, kteří si chtějí vyzkoušet své schopnosti. V této kategorii zvítězil Štěpán Sedláček časem 3:10 min. Za ním doběhli Ivo Soviš (3:20 min) a Jiří Hnilo (3:25 min).

Na závěr proběhla tiskovka ve vinném sklípku U Chlachulů, kde bylo upřesněno konání třetí disciplíny, kterou je střelba ze vzduchovky. Ta se ponese ve znamení Mikuláše, poněvadž se uskuteční v sobotu 6. prosince 2008 od 8.00 do 12.00 v malém sále SVČ Rýmařov. Srdečně zveme i ty, kteří stále váhají se svou účastí. Přijďte si zastřílet!

Výbor Rýmařovského desetiboje

Provoz městského zimního stadionu
v Rýmařově - sezóna 2008 - 2009

Zahájení provozu: 1. listopadu 2008

Vstupné po dobu bruslení veřejnosti:

děti do 15 let: 20 Kč

dospělí: 30 Kč

Uvedené ceny jsou včetně DPH

Rozpis bruslení pro veřejnost		Večerní bruslení pro veřejnost	
PO:	14.00 - 16.30	PO:	20.00 - 21.30
ÚT:	14.00 - 16.30	ÚT:	20.00 - 21.30
ST:	14.00 - 16.30	ČT:	21.00 - 22.30
ČT:	14.00 - 16.30	PÁ:	21.00 - 22.00
PÁ:	14.00 - 16.30	SO:	19.30 - 21.00
SO:	14.00 - 16.30	NE:	20.00 - 21.30
NE:	14.00 - 16.30		

Mimo veřejné bruslení a využití umělé plochy pro tréninky a zápasy hokejových družstev je možnost individuálního pronájmu ledové plochy. Tento pronájem je možné si dohodnout s B. Mořkovským na Městských službách Rýmařov (tel: 554 212 517 nebo 737 241 052). Změna rozpisu bruslení může být změněna z provozních důvodů.

Exkluzivně v ČR!!

**Česká a. s. s mezinárodní působností
vyřídí peníze každému,
kdo zavolá.
Bez registru,
pouze s občanským průkazem.
Volejte 731 825 477.**

PCservis Rýmařov

náměstí Míru 16
tel.: 554 212 361

www.vypocetni technika.eu

COPYCENTRUM

centrum Rýmařov
I. patro nad pivnicí

levné, rychlé, barevné a černobílé kopírování na profesionálním kopírovacím stroji,
laminování a skenování do formátu A3, prodej kancelářských potřeb, renovace tonerů

černobílá kopie - formát A4 1,- Kč
černobílá kopie - formát A3 2,- Kč
barevná kopie - formát A4 20,- Kč
barevná kopie - formát A3 35,- Kč

možnostní slevy na zakázku
ceny jsou uvedeny včetně DPH

**MARPI Trading, s. r. o.,
nabízí:**

- přepravu sklápěčem M25 (2 m³, 2 tuny).
Informace na tel.: 731 614 077
731 614 088

**Pronajmeme podkrovní byt 2,5 + 1
v Janovicích u Rýmařova.**

V místě autobusová zastávka, obchod.
Volný od 1. 10. 2008.

JAK VYJDE

19/2008

Další číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

bude v prodeji
od **31. 10. 2008**

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 23. 10. 2007 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

**Reklama
v RÝMAŘOVSKÉM
HORIZONTU
SKVĚLÁ
INVESTICE**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 9. 10. 2008. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz.

Vyšlo dne: 17. 10. 2008. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 23. 10. 2008. Další číslo vyjde 31. 10. 2008. Grafická úprava novin a inzerce:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 10,- Kč**

PNEUSERVIS

FIRMY STANISLAV JUŘENA STANSPED

VÁM NABÍZÍ

MIMO JIŽ KLASICKY POSKYTOVANÝCH SLUŽEB
I NOVĚ PLNĚNÍ A ČIŠTĚNÍ AUTOKLIMATIZACÍ

- Momentálně dále nabízí slevu
na skladové zásoby
osobních pneumatik
zn. Barum
ve výši 35 %
(platí do
vyprodání
zásob)

**Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov**

Provozní doba: Po - Pá 8⁰⁰ - 16⁰⁰

*V naléhavých situacích se lze na telefonu 774 950 041
dohodnout i jinak.*

**Dopravní firma
Stanislav Juřena - STANSPED
se sídlem v Rýmařově
přijme**

- řidiče pro mezinárodní kamionovou dopravu

POŽADUJEME:

- praxi v oboru MKD
- řidičský průkaz skupiny C, E
- trestní bezúhonnost
- poctivé jednání
- dobrý zdravotní stav

NABÍZÍME:

- náborový příspěvek dle délky odpracovaných let
u svého předešlého zaměstnavatele
- tahače DAF + plachtové návěsy
- dobré platové podmínky
- vstřícný přístup

- řidiče pro vozidlo do 12 tun

POŽADUJEME:

- řidičský průkaz skupiny C
- věk min. 21 let
- trestní bezúhonnost
- poctivé jednání
- dobrý zdravotní stav

NABÍZÍME:

- přidělení vozidla
- po zaučení umožníme
rozšíření pro skupinu E
- dobré platové podmínky
- vstřícný přístup

**Nástup možný po dohodě ihned, pro bližší informace kontaktujte:
Stanislav Juřena, tel.: 554 703 460 (v době od 7 do 16 hodin).**

kalhoty - kabáty - bundy - společenské šaty - bižuterie - kabelky

Nová prodejna otevřena !

Husova 4, Rýmařov

*Boutique
Chic & Style*

prodejní doba: Pondělí - Pátek 9-12 13-17 hod. , Sobota 8-11 hod.

O2 Duo – Dny pohádkových cen

Platnost od: 13.10.2008 do: 26.10.2008

Platí při nové aktivaci

O2 Internet ADSL 8Mb/s

v balíčku O2 Duo ve variantě s hlasovým tarifem O2 Volám Basic, se závazkem na 12 měsíců.

300 volných minut měsíčně

(platí pro volání z pevné linky na všechny pevné linky v ČR po celý den, přičemž v rámci jednoho hovoru lze využít max. 30 volných minut).

Aktivace za 1 Kč s DPH.

Wi-Fi modem za 599 Kč s DPH.

Speciální cena balíčku: první rok za 500 Kč s DPH / měsíc.

Standardní cena balíčku od 13. měsíce je 899 Kč s DPH / měsíc.

O₂ Prodejna
Rýmařov
Náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

O₂ Prodejna
Šternberk
ČSA 12 (100m od pošty)
785 01 Šternberk
tel.: 585 000 157

PCservis Rýmařov
Michal Ihnát & Jan Elšík
Náměstí Míru 16 (centrum I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 212 361

Více informací a zřízení služeb Vám poskytneme na našich provozovnách

Rozvoz specialit zdarma až do domu!

tel.: 602 575 466, 554 230 331

www.viktorierymarov.cz

Vždy něco navíc - akční bonusy !!!

Záruka-nízké splátky !

Prodloužená záruka.

Výkup vozidel i v úvěru nebo leasingu.

Výkup za hotové - peníze ihned na ruku!

Nejvýhodnější splátkový prodej !

AUTO LAŠÁK RÝMAŘOV

Těšíme se na Vás !
Po-Pá 8 - 17 hod.
So 8 - 12 hod.

Revoluční 26, 795 01 Rýmařov
autolasak@autolasak.eu

 554 211 577

"1 rok plus" - prodloužená záruka vozů

Škoda Felicia 1,3 LX
50 kW, r.v. 1999

1. majitel, po servise
63.900,- Kč

Škoda FABIA 1,4 - 16 V
ELEGANCE, 55 kW, r.v. 2005

1. majitel, klima, servis, knižka
189.900,- Kč

Škoda Octavia 1,9 TDI
RIDER, 66 kW, r.v. 2004

1. majitel, klima, servis, knižka
229.900,- Kč

Škoda Superb 1,9 TDI
74 kW, r.v. 2004

1. majitel, klima, servis, knižka
249.900,- Kč

VW Golf 1,9 SDI combi
50kW, odpovídá DPH, r.v. 2004

1. majitel, klima, servis, knižka
189.900,- Kč

VW Passat 1,9 TDI, combi
96 kW, r.v. 2004

4x4, navigace, oken
489.900,- Kč

Seat Alhambra 1,9 TDI
66 kW, r.v. 1995

klima, 7 míst, al. kola
99.900,- Kč

Ford C-MAX 2,0 TDCI
GEHA, 100 kW, r.v. 2004

klima, ot. navigace, 6*plevadovka
269.900,- Kč

Renault Thalia 1,4
Authentic Plus, 55 kW, r.v. 2005

1. majitel, servis, knižka
114.900,- Kč

Peugeot 307 2,0 HDI
66 kW, r.v. 2005

1. majitel, klima, servis, knižka
189.900,- Kč

Renault Mégane 1,6 16V combi
79 kW, klima, r.v. 2001

1. majitel, servis, knižka
134.900,- Kč

Mazda 6 2,0 TDI combi
100 kW, r.v. 2005

6x airbag, ABS, ESP, klima
289.900,- Kč

Honda HR-V 1,6
77 kW, r.v. 1999

klima, tažné zařízení, 4x4
149.900,- Kč

Fiat Ulyesse 2,0 JTD
80 kW, r.v. 2001

7 míst, klima
152.900,- Kč

Fiat Multipla 1,9 JTD
81 kW, r.v. 2002

ABS, klima, 6 míst, servis, knižka
164.900,- Kč

Fiat Stilo 1,6 - 16 V LPG
76 kW, r.v. 2002

klima, skontace od 0%
139.900,- Kč

**AUTO LAŠÁK
RÝMAŘOV**

Poukaz je platný do 31. října 2008
Služba patří celému výhledu společnosti
v hodnotě max. 30.000 Kč.
Strop platby 500 Kč !

Peněžní
poukaz
na slevu

5000 Kč

PLATÍ VÍCE KOTIČEK ČERNÝCH

Poukaz lze použít při nákupu vozů, techniky včetně
výprav a příslušenství. Nemusí být rovněž poskytnut
všechny informace. Platí pouze v sítnavičce.

+2RH818+

Renault Master 2,2 dCi
66 kW, r.v. 2001

1. majitel, 3 místa, servis, knižka
179.900,- Kč

Mercedes-Benz Sprinter 311 CDI
vaník, r.v. 2001

7 míst, tachograf, tažné zařízení
279.900,- Kč - DPH

www.AutoLASAK.cz

Výhodné financování na počkání, od 0%.

Leasing & úvěr, pojištění